

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos betű sor egyszer 20 ft.
minden következőnél 16 fillér.

Ryktár betű sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, május 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Uj harcok a nagyváradi püspökség körül.
A király az új műegyetem felavatásán.
A választási elnök Arad polgáraihoz.
Csataképek.
Elitelték a gyilkos jogászt.
Anyák öröme.
A korteshadjárat virágai.
Választás előtt.
Vér és erőszak.
Aradiak a királynál.
Titkok József főherceg udvarából.
Az anya-díj.
Terkaságok.

Viszhangzik az ország.

Arad, május 25.

Viszhangzik az ország a választási küzdelem zajától, visszhangzik Arad is attól a nagy küzdelemtől, mely az aradi mandátumért folyik. Hangzik a kortések rábeszélő szava s politizál a város apraja-nagyja. A tárgyalgosság egyre jobban háttérbe szorul s helyette odavetett jelszavak azok, amelyeken mindenki vesszőpáripa gyanánt lovagol.

Aradon a nemzeti munkapárt áll szemben Kossuth-párti jelölttel s a ki figyelemmel kísérte Magyarország politikai életét az utolsó öt éven keresztül, annak nagyon könnyű a választás arra nézve, hogy mily irányt kövessen akkor a midőn a polgár legszébb jogát, a választói jogot kell gyakorolnia.

Beavatottak állítják, hogy a midőn az 1895. január havában megtartott választások a függetlenségi

pártnak többséget adtak, Kossuth Ferenc maga volt az, a ki e győzelemtől legjobban megijedt, belátván azt, hogy ez a győzelem a függetlenségi elv teljes lejárátását fogja jelenteni. Ebben az egy diagnózisában Kossuth Ferenc jó profétának bizonyult. A midőn egy évvel később ő felsége a koalícióra bizta a kormányzást, s a koalíció által vezetett választások a függetlenségi pártnak abszolút többséget adtak, attól a pillanattól kezdve tisztán állott az ország előtt a függetlenségi párt teljes esődje, mert kiderült, hogy az abszolút többségben levő függetlenségi párt programjának egyetlen pontját sem tudta megvalósítani s kénytelen volt többségrejutásának első percétől hatvanhetes politikát csinálni.

A koalíció uralmának mézes heiteiben történt, s akkor széles körben kolportáltak egy erősen ellenzéki és általánosan éles nyelvűnek ismert előkelő publicistának állítólagos mondatát, melyet a koalíciós kormány kinevezése után használt. Így szólt a kijelentés:

— Öfelsége a schönbrunni menageriája részére szerződtette a függetlenségi oroszánt, de csalódott, mert kitűnt, hogy az oroszán tulajdonképpen jámbor és kezes bárány.

Nem tudjuk, hogy hiteles-e ez a mondat, de ha nem az, úgy el lehet arról mondani: Si non e vero, e benne trovato. Magyarán: ha nem is igaz e mondat, de a fején találta a szegyet.

A függetlenségi többség első dolga

volt Ausztriával tíz évre megkötni a gazdasági kiegyezést, melyet vámszerződés helyett vámszövetségnek keresztelt el, mely azonban gazdaságilag a leghátrányosabb kiegyezés azok közül, amelyeket Ausztriával valaha kötöttek.

A függetlenségi többség megszavazta a quótának két százalékos felemelését, mely soha sem következett volna be, ha az évekre terjedő obstrukció nem akadályozza meg az Ausztriával egyetértő elintézendő kérdéseknek arra hivatott és ahhoz értő államférfiak által idejekorán való megoldását.

S a részletkérdésekkel hogyan állunk? Az abszolút többségben levő függetlenségi párt szavazta meg a munkásbiztosítási törvényt, mely már létezésének első éveiben rossznak, végrehajthatatlannak bizonyult s az iparos-ságot óriásilag terheli; ez a többség csinálta meg a végrehajtási törvény novelláját, mely ismét a kereskedő és iparos világ testén ütött érzékeny sebeket.

Ennek az abszolút többségnek uralma alatt sülyedt le a magyar államvasutaknak évekkel ezelőtt mintaszerű intézménye egy balkánvasut színvonalára.

Es végül ennek az abszolút többségnek uralma alatt tért vissza a magyar államháztartásnak a legkiválóbb államférfiak verejtékes munkája által régen száműzött réme: az államháztartás deficitje.

Es mit nem csinált meg a koalíció?

A jövő évtized regénye.*)

Írta: Barabás Abel.

Késő éjjel volt, mikor a diktátor sürgőnye Zimonyba érkezett. Az éjszaka sötét volt, a Dunára köd ereszkedett, a partok elmosódtak a homályban. A városban minden csendes volt már. Csak a Duna partján, ott, ahol a monitorok állomásoztak, lehetett valami mozgást venni észre.

Mi készül? Nem lehetett tudni. Az emberek nem is gondolkoztak rajta. Már néhány hónapja ott áll mozdulatlanul a négy monitor, a nélkül, hogy valamit tett volna.

De most egyszerre megélnékültek a hajók. A villamos lámpák kigyultak és kísérteties fényt árasztottak a ködös éjszakában. Matrózok jártak ide-oda a fedélzeten. A gépek tompán bugtak, a kürtökből füst szállott fel s összevegyült a köddel, mely az egész tájékat beburkolta.

Éjfél után két órákor egy motoros csónak indult el a monitorok mellől lassan, óvatosan. Előbb a magyar part mentében haladt, aztán átvágott a folyón és a belgrádi part mentén cirkált lassu tempóban. Egy elhagyatott helyen kikötött s két ember szállt ki belőle. A monitor két legénye volt, szerb ruhába öltözve.

Mint akik jól ismerik a helyet, bekanyarodtak a városba. Egy korcsma ablakából nagy zaj, lármá halatszott. Eljenzés, ordítózás, lábdobogtatás, pohárcsengés vegyült össze a hangzavarban. A két ember belépett, helyet foglalt egy népes asztalnál s italt rendelt. A szomszéd asztalon egy részeg szerb képviselő szónokolt s magasztalta a szerb hadsereg hősiességét. A tömeg ujjongott, orditozott. Mikor a szó ok beszéde végére ért, felemelte poharát s így kiáltott.

— A zborniki győzők egészségére! Eljen Nagyszerbia!

— Eljen Nagyszerbia! — orditozták a vendégek.

— Eljen! Eljen! — orditozott a két magyar s közben erősen figyelt minden beszélgetésre.

Az asztalnál három ember ült. Egy izmos ember, vastag óralánccal és feltűnő gyűrűkkel, egy katonatiszt és egy vézna öreg ur, ki alig szólt egy-egy szót.

— Mennyire vagyunk? — kérdezte az óralános ember.

— Ha így haladunk, egy hét alatt bevonulunk Sarajevóba és kikiáltjuk Bosznia bekebelezését. Dolnja-Tuzla már megadta magát s a sereg tovább halad Doboj felé.

A vézna ember lapot húzott elő zsebéből s odabökött ujjával a legújabb táviratokra. Az

óralános ember hangosan kezdte olvasni: „A montenegrói fejedelem bevonult Trebinjébe és onnan tovább megy Mostar felé, hogy az olasz sereggel egyesüljön.”

— Ez jó hír! — mondta a katona. — Magyarország markába fújhat, ha egyszer kikaparta nekünk a gesztenyét.

— Mi lesz holnap? kérdezte a vézna ember.

— A zborniki osztrák lobogót megégetik este hét órákor a palota előtt. A radikális párt elnöke beszédet tart.

— Ugy hát ott leszünk — szólt a nagy-láncu ember és kihörpintette borát.

A két magyar kihallgatta e híreket, egy kávéházban kézrekerítette a lapokat és visszatért a Duna-partra. Óvatosan, a part mentén haladt, újra átvágott a tulsó partra és Zimony mellett a monitorok mellett állott meg.

Alig telt bele egy félóra, a motoros csónak elindult észak felé s nem sokára gyors tempóban hasította a vizet. Egy darabig látni lehetett jelző lámpáját, ak fénycsikját a vizen, aztán eltűnt észak felé a sejtalmes messzeségben.

Reggelre kelve megélnékült a part. Kiváncsi emberek tolszkodtak a monitorok közelébe. A kürtök ontották a füstöt, mindenki sejtette, hogy valami készül. Néhány parti lakos látta a motoros csónakot észak felé haladni. Több ujjvidéki kereskedő, ki a reggeli vonattal érke-

*) Mutatvány a szerző ilyen című regényéből, mely a „Franklin Társulat” kiadásában most jelent meg.

A választói reformot, melynek megvalósítására az ország és uralkodójával szemben kötelezettséget vállalt. Mindezen balsikerek mellett mi a koalíciós uralom végső eredménye? Hogy az országot a legzüllöttebb állapotban, költségvetési törvény nélkül hagyta, mely állapot ismét csak a függetlenségi pártnak a kormányzásra való teljesen alkalmatlan voltában leli magyarázatát.

Az ország eme kétségbeejtő helyzetében alakult meg a nemzeti munkapárt, mely azt a szinte lehetetlenség számba menő programot tűzte ki élethivatásul: *dolgozni, lelkiismeretesen dolgozni a hazáért* s kiszabadítani ezt a szerencsétlen országot a frázisok uralma alól s visszaadni az országot önmagának. Mi lehet a jövő képe, ha a munkapárt elbukik a nagy harcban s nem sikerül többséget szereznie? A végtelen züllés és kavardás. Azok a függetlenségi pártok, a melyek most az ország bizalmáért küzdenek, már beigazolták politikai tehetetlenségüket.

A Kossuth-pártnak programja vérszegény és szintelen, mely elvesztette fényét, dicsőségét. A Justh-párt, mely a legmesszebb menő választói jogot hirdeti, melyet addig mig többségben volt meg nem valósított, a határidőhöz kötött önálló bankot hirdeti, melynek megvalósításának politikai lehetetlenségéről maga is meggyőződött; a választási küzdelemnek reá való sikertelensége esetére az obstrukciót jelenti be s a mellett a legfelreérthetlenebb módon még ma is felkínálja magát Lukács Lászlónak a fuzióra: ez a párt ma már nem számíthat komoly megbecsülésre.

Aradon a Kossuth-párt jelöltje áll szemben a munkapárt egyik legkimagaslóbb, leghatalmasabb exponensével, Tisza István gróffal. Az a nagyarányu programbeszéd, melyet Tisza István gróf mult csütörtökön Aradon tartott, oly kimagasló, oly nagyszabásu, s oly őszinte politikai nyilatkozat, hogy még a politikai ellenfeleit

is meggyőzte arról, hogy ez a program egy reális, becsületes, szókimondó politikusnak programja, a ki óvatos ígéreteiben, de a mit ígér azt be is tartja.

Az ő választójogi programja egy pozitívumot tartalmaz, mely többet ér a sok elpufogatott általánosságnál; ígérte az ipari munkások választójogát, s megígérte a közművelődés fokozatos fejlesztésével a választójognak fokozatos kiépítését. Nem mi mondjuk, nem is baráti oldaltól hangzott el a kijelentés, hogy Tisza István háborúellenese is az általános korlátlan választói jognak, de azt a mit ígér, azt mindenképen állja.

Viszhangzik az ország, visszhangzik a város a választási harc zajától. Folyik a szóáradat, röpköd a frázis, de a ki tisztán lát, a kit nem kápráztatnak el a kortesszózatok és korcsmai szónoklatok, annak könnyű a választás, az nem adhatja szavazatát másra, mint Tisza István grófra.

Spectator.

A megvásárolható politikusok. Windischgrätz Lajos herceg amint azt a „Magyar Távirati Iroda” jelenti, nyilatkozatot tett közzé, amelyben többek között ezeket mondja:

„A nemzeti munkapárt tagja ez idő szerint nem vagyok és tagja nem is voltam. Hazánk mai politikai viszonyai között azonban szükségnek tartom, hogy minden becsületes és magyar gondolkodásu ember összefogjon azon elemek letörésére, akik a multban már hazánk békés és biztos fejlődését megzavarták és ma is nyíltan bejelentették a parlamenti szabadság elleni merényletet. Feleslegesnek tartom, hogy behatódobban foglalkozzam azokkal, kik személyi érdekekre való törekvésükben a népet hazug jelszavakkal megcsalják és akikről egyébként nyílt titok, hogy magas eszméi jó pénzért, esetleg miniszteri tárcákkal megvehetők.”

Ehhez a Magyarország ezt a megjegyzést fűzi:

Windischgrätz herceg itt tehát azzal a súlyos váddal lép a nyilvánosság elé, hogy a magyar közéletben olyanok szerepelnek, akiknek „magas eszméi” nemcsak miniszteri tárcákkal, hanem jó pénzért is megvehetők.

Elvárjuk, hogy Windischgrätz Lajos herceg ezek után tudni fogja, hogy mi a kötelessége. Neki meg kell neveznie azokat, akiknek magas eszméi pénzért megvehetők, és be kell azt bizonyítani, hogy azok, akiket megnevez, erre kaphatók.

Uj harcok

a váradi püspökség körül.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

A nagyváradi püspökség betöltése ügyében, mint ez már köztudomásu is, nagyarányu akciót fejtett ki Ferenc Ferdinánd trónörökös. Jelöltje Lányi József volt, aki jutalomképpen kapta volna a püspökséget azért a szolgálatért, melyet a trónörökös udvarában öt éven át nagy sikerrel teljesített. Lányi nemcsak a trónörökös és gyermekeit tanította a magyar nyelvre, hanem Hohenberg Zsófia hercegnőnek gyónatője is volt. Ezért a sokoldalú szolgálatért Lányi évi 2400 korona fizetést kapott, ami természetesen borraalóra sem volt elég egy főherceg udvar viszonyaihoz képest. Lányi azonban bőséges jutalmat kapott szolgálataiért, mert gyorsan haladt előre a papi méltóságok létráján. Az egyszerű teológiai tanár 1901-ben szentszéki tanácsos, 1908-ban apostoli protonotárius és pápai prelátus. 1904-ben lekéri apát, 1906-ban pedig váradi kanonok és főszentelt püspök lett. Ekkor már olyan jövedelmei voltak, hogy 50000 koronát költhetett a lekéri apátság kastélyának és templomának restaurálására.

Ezenkívül minden püspöki szék betöltésénél Lányi volt az elsőrendű jelölt, őt akarta a pápai udvar a csanádi püspök méltóságával fölruházni s neki szánták a szatmári püspöki széket. A politikai viszonyok azonban úgy követelték, hogy egy időre visszavonuljon. A trónörökös azonban megígérte neki, hogy tárelméért kárpótolni fogja. Lányi tehát várt. Mikor a váradi püspökség megüresedett, a trónörökös minden befolyását latba vetette, hogy jelöltjét kineveztesse. Még a koalíciós kormány idején kijelentést tett a trónörökös, hogy Lányit jelölje Apponyi révén. Elküldte a grófhoz udvarmesterét, a ki kapacitálta a kultuszminisztert. De a koalíciós kormány nem respektálta a trónörökös óhaját, mert szüksége volt a váradi püspökség interkaláris jövedelmére is,

zett, hírül hozta, hogy Péterváradnál tíz személyszállító hajó zsufolásig meg van rakva katonasággal és utra készen áll. Az emberek összefüggésbe hozták a híreket és arra következtettek, hogy a magyar sereg bevonul Szerbiába.

A parti öröket megkettőztették, nehogy vagy egy szerb átkelhessen a Szávén vagy a Dunán és hírül vihesse az előkészületeket.

A szerb főváros szép, derült napra ébredt. A lakosság gondtalanul járt-kelt az utcákon egész nap. A győzelmi mámor fejükbe kergette a vért. Senki sem gondolt veszedelemre. Este fél hét órákor fáklyásmenet érkezett a Mihály szobor elé. A tér tele volt emberrel. A későn érkezék dulakodva csináltak helyet, hogy jobban hallhassák a beszédet, melyet a zvoníki osztrák zászló elégetésekor fognak mondani. Hét órákor megjelent a királyi család is. Nehány fáklyát gyújtottak meg, fölébe tartották a zászlót s a láng magasra lobbant föl a könnyűszövegtől. A hivatalos szónok beszédjébe kezdett:

— A mint ez a gyűlölt zászló hamuvá égett, épen úgy fog a gyűlölt szomszéd hatalma porrá omlani Boszniában a győzelmes szerb fegyverek előtt. Vesszen Ausztria és vesszen Magyarország, mely elkobozta a szerb nemzet jogait! De mi résen vagyunk. A szerb nemzet fölénye előtt gyáván hunyászkodik meg...

Ötven ágyú süketítő döngése vágta a szót. A dörrenést ablakok csörömpölése, falpárkányok

zuhanása követte. Ujabb dördülés és zuhanás egymást érte. A király család tagjai rémülten oldottak kereket. A tömeg szétszaladt. Az emberek egymás hátán csináltak maguknak utat. Senki sem tudta, hogy mihez kezdjen. A nőket felkoldosték, a gyermekeket letaposták, mindenki menekülni igyekezett, pedig azt sem tudta: miért és hova?

A Duna partján egy lélek nem volt látható. Mindenki elmenekült. A part előtt ott állottak a fehér monitorok, ágyúik torkából állandóan tüzet szórva a városra. A házak összedőltek, a fedek lángra lobbantak, este kilenc órákor már romlás és pusztulás képét mutatta a Duna felőli városrész.

Ekkor megszűnt a bombázás. A lakosság magához tért a rémületből. A király tanácsot tartott. Az őrség és a készenlétben levő csapatok körülvették a palotát. Mig a város egyik felén ezek történtek, a dunai hajók megközelítették a várost és partra szállították az ezredeket. Az erőd ágyúit, melyeket senki sem őrzött, elfoglalták. Nemsokára trombita-hang és dobpergés hangzott a Duna felől és mind kezelebb hatolt, mig egyszerre csak a királyi palota elé ért a magyar sereg.

A magyar ezredek vezetője felszólította szerbeket, hogy békésen adják fel a várost. Sortűz felelt a felszólításra, mire a magyar seregben többen elestek. Ekkor a magyar ezred

sortűzet adott, majd rohamot vezényelt. Irtózatos dulakodás támadt. Minden fegyverfogható szerb előkerült és gyilkos harc dúlhangzott a palota körül. Omlott a vér az utcákon, halottak heverték szanaszét, de a dunai hajók folyton ontották a katonát s a harc kevéssel éjjel előtt teljesen befejezett volt. Belgrád magyar kézbe került. A nők átkozódva járták be az utcákat, átkozták a királyt, az egész királyi családot, a kormányt, mely a nagy veszedelmet földidézte.

A magyar sereg behatolt a királyi palotába, hogy a királyt és a család többi tagjait kézrekerítse és a parancs szerint egy dunai monitorra vigye. Nem találták. Kutatták a palota minden zugát, mindhiába. Végre megtudták, hogy a mikor a harc leghevesebb volt, a királyi család vonaton elmenekült Nis felé.

A nap mindenképen be volt fejezve. Szomorú éjszaka borult rá a szerb fővárosra. A tegnap még vig, örvendező, mámoros Belgrád ma gyászoló város lett. Gyászoló város, mely siratta halottait, siratta fővárosát és siratta megcsontított országát. A lelkek mélyén az a vigasztalan tudat vert gyökeret, hogy Szerbia sohasem nyeri azt vissza, a mit most gyermekes könnyelműségével játszott a szomszédos nagyhatalom kezébe.

hogy el nem számolható kiadásait fedezni tudja. A kinevezés elmaradt, Ferenc Ferdinánd duzzogva vonult vissza az akciótól.

Beavatott körökben egyre jobban emlegettek jelöltként Széchenyi Vilmos gróf győri püspököt, aki Aerenthal gróf sógora. A magyar főpapság néhány tagja is komolyan beleavatkozott az ügy eldöntésébe. A kevés kilátással bíró jelöltek csöndes szövetségbe álltak, amelynek tagjai: Samassa József egri bíboros-érsek, Párty Sándor szepesi püspök, Bornemissza Tibor szatmári püspök, Fetsér Antal nagyváradai püspök. A terv az volt, hogy Pártyt segítik a váradi püspökségbe, míg az ő helyére Fetsér került volna. Vagy Bornemissza került volna Nagyváradra és mellette utódlási joggal Fetsér, Szatmárra pedig Párty menne. Ebből a tervből nem lett semmi.

A váradi püspökségre kivetette hálóját a néppárt is. A dus javadalom kecsegtette őket. Az agitációra pénz kell és a néppárti mágnesek nagyon szűkmarkuak. Csak az erdélyi Majláth gróf ad nekik pénzt. A néppárt Rappolla bíborossal dolgozott, de a Vatikánban most Mery del Val az ur. A szentszék pedig Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt akarja a nagyváradai stallumban látni. Ha a királynak ez ellen nem lesz kifogása, akkor legközelebb a székesfehérvári püspökség üresedik meg. Most új harcok következnek. Megütözik Ferenc Ferdinánd hatalma és Aerenthal befolyása, a kettő ellen pedig felvontatja nagy ágyuját a római kuria.

VÁROS ÉS MEGYE

Javitják az autobusz forgalmat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Az aradi autobusz felügyelő bizottság ma délután ülést tartott, mert a közönség köréből sürűn érkeztek panaszok a gépkocsi közlekedésben beállott zavarok miatt. A közönség amiatt emelte fel szavát, hogy néha negyed óráig kellett egy-egy kocsi várnia és igen sokszor megtörtént, hogy lekéstek a vasutakról. A bizottság kiment a Westinghouse-gyár garázsába és ott akart meggyőződni arról, vajjon a társaság megfelel-e annak a kötelezettségének, hogy állandóan hat kocsit járatásáról tartozik gondoskodni. Dicker József gyárigazgató kijelentette, hogy a szerződésben biztosított három hónap időköz, melyet a város a kocsik rendbehozatalára adott, azért kellett teljesen kibaszni, mert a gépek és karosszériák nagyon rossz állapotban voltak és igen komoly javításokat kellett végezni rajtuk. Most már teljesen jókarban van hat kocsit és a forgalom akadálytalanul lesz lebonyolítható. A bizottság ezt tudomásul vette, de kijelentette, hogy ha a társaság nem tartaná be szigorúan kötelezettségeit, akkor a város élni fog a szerződésben biztosított ama jogával, hogy minden óra veszteségért tíz koronát számítson fel a társaságnak.

Ezután a kocsik felsőrészének kérdését tárgyalta a bizottság. A tulerős használat következtében a kocsik felvázai gyorsan megromlottak. Eanek egyik oka az, hogy ajtókat alkalmaztak a kocsikon és ez az alátámasztás szilárdságának rovására történt. Az ajtókat el fogják távolítani és csak a nyílás marad meg és megfelelő erősségű keresztvasakkal támasztják alá az imperiálokat, melyek bizony nem nyújtják ma a legnagyobb biztonságot. Javasolni fogja továbbá a bizottság a közgyűlésnek, hogy rendeljen négy nyári, nyitott kocsit, ami

által a téli részben megkíméltetnek, másrészt pedig a közönség kényelmének is eleget tenne. Négy nyári és két téli kocsit tudná a forgalmat bonyolítani.

A KIRÁLY az új műegyetem felavatásán.

Wlassics dicsérete.

ati tudósítás.

Arad, május 25.

Eszteendő óta működik már a Lágymányoson felépült új Műegyetem, de csak ma kapcsolódott be véglegesen a mindennapi élet forgatagába. A király ma végezte el a zárókövetéssel ünnepélyes aktusát József főherceg, az egész tudományos világ, a politikai és társadalmi előkelőségek jelenlétében. A Műegyetem épületkolosszusai ünnepi díszben fogadták az uralkodót, aki pontban tizenegy órakor érkezett meg. A rendezésnek, sajnos, sok kellemetlenül ható hibája volt, zűrzavaros idegesség mindent, ami persze rontotta az ünnepélyes hangulatot. A cerele alkalmával a király érdekesen nyilatkozott Wlassics Gyuláról.

(Az ünnepség kezdete.)

A megnyitás ünnepélyére meghívott vendégek feltizenegy óráig gyülekeztek az első emeleti díszteremben. Kevéssel tizenegy óra előtt a kormány tagjai, a prorektor és a dékánok a főbejáratnál foglaltak helyet a király fogadására. Tizenegy órakor állott meg az udvari fogat a Műegyetem bejárata előtt. Néhány üdvözlő szó következett, az után felkísérték a királyt a felékesített díszterembe. Az ünnepély nyomban elkezdődött a Himnusz elneklésével, amelyet a műegyetemi ifjuság énekkara adott elő. Azután Zichy János gróf kultuszminiszter üdvözlő beszédet intézett a királyhoz és engedélyt kért a zárókövetéshelyezésére.

Miután a király az engedelmet megadta, a prorektor felolvasta az itt következő záróköveteményt:

„Mi I. Ferenc József, isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország királya és Magyarország apostoli királya stb. Magyarország haladását szívünkön viselvén, mindig örömmel járultunk hozzá, hogy a műszaki tudományoknak Budapesten emelt egyeteme akadálytalanul fejlődhesse. Magyarország egészséges gazdasági fejlődése lebegett szemünk előtt akkor is, amikor a magyar törvényhozásnak a kir. József műegyetem állandó és célszerű elhelyezése érdekében 1902-ben alkotott XVII. törvényeikként 1902. július 21-én szentesítettük.

A nagyszerű építészeti alkotást, melyet 1902-ben, Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszterségének és Hossay Lajos dr. rektorságának idejében Czigler Győző műegyetemi nyilvános rendes tanár kezdte meg, 1909-ben Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszterségének és Wartha Vince dr. rektorságának idejében Hauszmann Alajos és Petz Samu műegyetemi nyilvános rendes tanárok fejezték be.

Abban a biztos tudatban, hogy a kir. József műegyetem, míg egyrésztől szakadatlanul a műszaki tudományok fejlesztésén fáradozik, másrésztől sohasem felejt el, mivel tartozik a hazának, mely fenntartásáért és felvirágoztatásáért kész a legnagyobb áldozatokat is meghozni, a zárókövetéssel a hű óhajjal igatjuk főépületének falába: vajha a Mindenható hosszú időre biztosítaná a békét, mely feltétlenül szükséges, hogy ez a tudományos főiskola a vele szemben támasztható követeléseket zavartalanul kielégíthesse.

Budapest, 1910. május 25.

Ferenc József.

József főherceg, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Wartha Vince rektor, Jónás Ödön prorektor, Kovács S. Aladár, a mérnök és építészeti szakosztály

dékanja, Wittmann Ferenc, a gépészmérnöki szakosztály dékanja, Daday Jenő dr., a vegyészmérnöki szakosztály és az egyetemes osztály dékanja, Tóth Lajos dr., miniszteri tanácsos, az építészeti bizottság elnöke, Hauszmann Alajos, műegyetemi tanár, az építés tervezője és művezetője, Pecz Samu, műegyetemi tanár, művezető.

(Üdvözlék a királyt.)

Hauszmann Alajos műegyetemi tanár, az építkezés művezetője, az alábbi beszédben kérte ő felségét a szokásos kalapácsütések megtételére:

— Császári és apostoli királyi felség! Legmélyebb hódolattal bátor vagyok felségedet kérni, hogy az építés befejezését jelző három kalapácsütést legkegyelmesebben megejteni méltóztassék!

A király megtette a három kalapácsütést, mire K. Jónás Ödön udvari tanácsos prorektor a következő beszéddel üdvözlötte a királyt:

— Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Mély hódolattal és a legbensőbb hálával eltelve mondunk köszönetet felségednek azért a kitüntetésért, hogy zárókövetéssel alkalmából a kir. József műegyetemet legmagasabb látogatásával megtisztelni kegyeskedett. Felséged jelenléte keltős ünnepé avatta nekünk a mai napot, oly ünnepé, mely műegyetemünk történetének mindenkoron egyik legdicsősebb és legfigyelemreméltóbb eseménye lesz, melyből buzditást merit tanár és tanuló egyaránt és amely esemény bizonyára irányításul szolgál az hazánk ifjuságának általában, hogy mint technikus a produktív munka terére lépve, technikai alkotásokkal, a javak termelésének és forgalmának vezető szerepében Magyarország kulturáját, közgazdaságát és vagyonyosodását előmozdítsa.

Ezekkel az érzelmekkel és ezekkel a gondolatokkal eltelve fohászkodunk a Mindenható Istenhez, hogy éltesse Felségedet dicsőséges uralkodásában sokáig!

(A király beszéde.)

A király ezután szemüveget vett ki atillája zsebéből és a következőket olvasta fel:

— Élénk megelégedésemre szolgál, hogy boldogult emlékezetű nagybátyám, József főherceg nádorról elnevezett műegyetem mai zárókövetéssel ünnepélyén megjelenhetek. Örömmel kísérem figyelemmel és szívesen mozdítottam elő a műegyetem fejlődését, amely az újabb évtizedek találmányai, továbbá a műszaki tudományok rohamos fejlődése körül fontos szerepet játszott. Szívesen járultam ahhoz is, hogy a műegyetemi oktatásnak ezen főiskolája méltó elhelyezést nyerjen. S most, midőn a zárókövetéssel az engedélyt ezennel megadom, egyben biztos reményemet fejezem ki, hogy a József-műegyetem e díszes otthona további fejlődésével, gyarapodásával fog hozzájárulni a műegyetemi tudományok előreviteléhez és a magyar ifjuság komoly munkára való vezetéséhez. És gyarapodásával, haladásával gazdagodást, erősödést és áldást fog árasztani a nemzetre.

(A felség és Wlassics.)

A király most cerelet tartott és egyedül Wlassics Gyula volt kultuszminiszterrel beszélte hosszasan.

— Öröndek, hogy megint láthatom, — mondta a király.

— Felséged igen kegyes, — felelte Wlassics, magát meghajtva.

— Gratulálok önnek kedves Wlassics, — folytatta a király — ez az ünnep élsősorban az ön műve, hiszen ön volt az, aki az építés eszméjét annak idején felkarolta. Az ön idejében született meg a törvény, amely az építést elrendelte.

— Felséges uram! Annak idején sok meg-támadtatásban volt részem, épen ezért a tör-

ványért és az építési tervekért. Először is azt mondták, hogy a Lázmányos a világ végén van.

— Nem is hittem — szólt közbe a király, — hogy rövid idő alatt egész város épül fel a műgyetem körül. Én régen jártam erre és most ez először lepott meg.

— Azután — folytatta Wlassics — kifogásolták, hogy az új műgyetem vizen épült.

— Nem épült vizen, hiszen úgy tudom, hogy beton alapon áll az egész épületesoport, — szólt a felség.

— Ugy van, felséges uram — felelte a volt miniszter.

Elítélték a gyilkos jogászt.

Tizenkét évi fegyház Kragujevics Spázónak.

Lárvirati tudósítás.

Arad, május 25.

Tegnap késő este volt már, amikor a Kragujevics ügyben a budapesti esküdtszék befejezte a bizonyítási eljárást. Sztrache ügyész nemcsak, hogy fentartotta az eddigi vádakát, de azokat meg is toldotta. Eddig ugyanis két lopás, egy szándékos emberölés, egy szándékos emberölés kísérletéről és két fajtalanagságról szólt a vád. A berlini ítanak, különösen Nassi rendőrbiztos vallomásából kiderült azonban, hogy Kragujevics üzletszerűen üzte a perverzítást és egy esetre vonatkozólag bizonyítékot is produkáltak. Ezért az ügyész most már három rendbeli fajtalanagságot emelt vádat.

Ma reggel egy negyed 10-kor kezdődött a tárgyalás. Mikovics elnök fogott hozzá az elnöki rezüméhez. Figyelmeztette az esküdteket, hogy legjobb meggyőződésük szerint hozzák meg verdiktjüket. Részletesen ismertette a hozzájuk intézett 41 kérdést, amelyek között sok eszik, ha bizonyos kérdésre igennel vagy nemmel felelnek. Így fel volt véve a kérdések közé az öntudatlanság és a jogos önvédelem kérdése is. Ha ezekre igennel felelnek az esküdtek, úgy nagyrésze a fő- és mellékkérdéseknek eszik.

A rezümé féltizenegyig tartott. Az esküdtek visszavonultak szobájukba. Kevéssel háromnegyed kettő előtt jelentek meg újból az esküdtek a nyilvános tárgyaláson hirdették ki a verdiktet. A Kiss Tamásné kárára elkövetett lopásban, valamint a Majna melletti Frankfurtban Stutte Károly kárára elkövetett lopásban bűnösnek mondták ki Kragujevicsét. A Berlinben Engel Gyula elleni gyilkosság büntetésében is ugyancsak az ő kárára elkövetett rablásban nem vétkesnek találták, de bűnösnek mondták ki az esküdtek Kragujevics Spázót a Reusz Ede ellen Bécsben elkövetett gyilkosság, 5 rablás kísérletében, valamint a Stuttéval, Meiszler Adolfal és Reisz Edével elkövetett fajtalanagságban.

Mikor az esküdtek főnöke a verdiktet felolvasta, a vádlott az elnök elé járulva zsebkendőjével arcát törülgette és érthetetlen szavakat hebegett; beszédéből csupán annyit lehetett kivenni, hogy szerencsétlen betegségét emlegeti.

A bíróság fél háromkor ítélethozatalra vonult vissza. Pont háromkor jelent meg újra a bíróság és Mikovics elnök kihirdette az ítéletet. Az esküdtek igazmondása alapján a bíróság Kragujevics Spázót össz büntetésképen tizenkét évi fegyházra ítélte, amelybe egy évi és nyolc hónapi vizsgálati fogságot beszámítanak.

CSATAKÉPEK.

Az aradi választás előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Valóságos haretéri tudósítások jelennek meg a lapokban a választások előcsatározásairól. A tulsó táborból folytonosan tüzet kiáltanak, persze csak azért, hogy eltereljék a figyelmet a saját gyújtogatósaikról. Alább olvasható: milyen konok következtességgel vetik magukat egy-egy munkapárti zászlóra, mintha az a szegény lobogó volna az oka az ő közelgő bukásuknak. Azonkívül attól se riadnak már vissza, hogy házakat bemocskoljanak és ablakokat elcsufítsanak. Megmosolyogni való gyerekes játékokban a rendőrség olykor-olykor megzavarja őket, ámde a hősök ki nyomozása nem mindenkor sikerül.

A mai harci tudósításhoz tartozik konstatálása annak, hogy a függetlenségi párt küldöttséget menesztett Varjassy Lajos polgármesterhez és dárdát szegezett a mellének holmi pletykák alapján. Megkérdezték tőle: igaz-e, hogy az ő fölhatalmazása alapján járnak a városi főtisztviselők a kishivatalnokokhoz és arra presszionálják őket: csatlakozzanak a munkapárthoz. Varjassy Lajos polgármester közismert egyenes gondolkodását jellemzi, hogy nyíltan kijelentette: ő nem hatalmazott föl senkit, hogy a nevében korteskedjék.

De kérjük: kik azok a „presszionáló főtisztviselők”? Mért nem rukkoltak ki az urak konkrét adatokkal? Nem gondolják, hogy vénaszonyos pletykák alapján, amelyek most gombamódra nőnek, kissé komikus a polgármestert nyilatkozattételre szólítani. Az lett volna a legméltóbb válasz, ha Varjassy Lajos ezt feleli a siránkozó deputációnak.

(Ellenzéki érvek.)

Minden kommentár nélkül, mert hiszen a tények önmagukat kommentálják, adjuk a következőket:

Bauer Károly aradi szőlőbirtokos és borkereskedő ma megjelent a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen vagyronrongálás és zászlósértés miatt. Az általánosan ismert kereskedő feljelentésében ezeket mondotta el:

— A Tisza István gróf programbeszédét megelőző napon egy Tisza-zászlót függesztettem ki Fábian-utca 5. számú házamra. Mikor délből hazajövök, látom, hogy két tizenöt éves inasgyerek egy hosszú husággal le akarja verni a zászlót. Rájuk kiáltottam, amire elszaladtak. Másnap volt a programbeszéd és a banket. A banketről féltizenkettőkor jöttem haza vőmmel, Sándor Péter főszolgabíróval. Mikor házam elé érkeztünk, épen akkor haladt el egy kocsi Barabás-párti választó — lehetnek vagy harmincan — és hangos kurjongatásukkal felverték az utca csendjét. Egszerre csak leugrik a kocsiról egy ember és le akarja tépni a zászlót. Erélyesen rákiáltottunk, mire megfordult és felugrott a kocsira. Ugy látszik, tervszerű összeesküvést szőttek ellenem, mert tegnapelőtt éjjel összes ablakaimat bemázolták tojással. A zászlót ezek után sem vettem le. Az éjjel végül nemtelen bosszujok betetőzése képen házam külső falait ten-

tával, sárral és piszokkal teljesen össze viaszta kentek, úgy, hogy kénytelen vagyok házamat újból festetni.

A rendőrségre vár a feladat, hogy erélyes nyomozással kipuhatolja a tetteseket. Elvégre nem lehet tűrni, hogy békés polgároknak nemcsak a becsületét, hanem a házait is bemocskolják azok az emberek, akik állandóan a munkapártot vádolják terrorizmussal.

(Presszió! Presszió!)

Ma délután fél öt órakor megjelent Varjassy Lajos polgármesternél a függetlenségi párt tíz tagú küldöttsége, melyet Vizer Lajos pártelnök vezetett. A küldöttségben törvényhatósági bizottsági tagok vettek részt, akiknek nevében Vizer azzal a kérdéssel fordult a polgármesterhez, vajjon kötelezi-e a városi tisztviselőt az az aláírás, melylyel az aradi munkapárt taggyűjtőívén kijelentette, hogy belép a pártba és a választáson a párt jelöltjére szavaz. Igaz-e, hogy a polgármester utasítást adott egyes főtisztviselőknek arra, hogy az ő nevében szólítsák fel a kisebb tisztviselőket a munkapárt jelöltjére történendő szavazás céljából és végül szabadon gyakorolhatják-e a városi tisztviselők a választásnál alkotmányos jogukat?

A polgármester kijelentette, hogy habár furának is találja a kérdéseket, mégis válaszol. A tisztviselőnek a saját lelkiismeretével kell számolnia — ugymond — ha már egyszer aláírt egy taggyűjtő ívet, hogy azt magára nézve kötelezőnek tartja-e vagy nem; kijelentette, hogy ő senkit arra fel nem hatalmazott, hogy a nevében bárki mellett, vagy bárki ellen korteskedjék és kijelentette, az csak magától értendő dolog, hogy a tisztviselők az urnáknál minden befolyástól menten szavazhatnak.

(Az állami tisztviselők és a választás.)

A következő felhívás közlésére kértek föl bennünket:

Aradváros állami tisztviselőihez! A nagyközönségnél megrögzött hit, hogy az állami tisztviselők a mindenkori kormány feltétlen hívei és politikai meggyőződés nélkül, mintegy felhajtják őket a szavazó urnához, vagyis ők azok a sokat hangoztatott fehér rabszolgák. Hogy pedig ez nem így van, — legalább Aradon nem, — erről a nagyközönséget meg kell győznünk, mit leginkább akként bizonyítunk be, ha mindannyian politikai pártállásra való tekintet nélkül összejövnék és határozottan — mintegy demonstratív — kinyilatkoztatjuk, hogy az aradi állami tisztviselők minden presszió nélkül, politikai meggyőződésből járulnak a szavazó urnához. E célból, vagyis, hogy ezen tévhit ellen ünnepélyesen demonstráljunk, van szerencsém az aradi összes állami tisztviselőket és alkalmazottakat — a hivatalfőnökök kivételével — politikai pártállásra való tekintet nélkül folyó évi május hó 29-ik napjának délelőtti 11 órájára a „Millenium” sörcsarnok külön termében tartandó értekezletre meghívni. Arad, 1910. évi május hó 24. Tisztviselő társai megbízásából: Botka István m. kir. pénzügyi tanácsos.

TANÜGY.

(—) A tanítók figyelmébe. Kérjük úgy az aradvárosi, mint az aradmegyei elemi és polgári iskolák összes tanítóit és tanárait, sziveskedjenek az iskolaév végeztével a nevelésük alatt álló gyermekek között az ipari pályák iránti kedvet fölébresztteni és amennyiben bármely gyermek ipari pályára lépni óhajtana, az illető szülője, vagy gyámja útján intézetünk-

höz utasítani, amely gondoskodik, hogy a gyermeket megbízható, derék iparosmesterek-nél tanoncúl elhelyezze. Fölkérjük az összes tanító urakat, szíveskedjenek a tanoncúl jelentkezőket hozzánk utasítani. Kiváló tisztelettel: Az Aradi Munkaadó szövetségek Tanoncközvetítő Irodája, (Arad, Ipartestület.)

Vér és erőszak.

Választási mozgalmak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25

Marosvásárhelyről jelentik: Bánffy Endre báró nagybirtokos panaszt tett Erődsi főispán-nál, hogy vasárnap Székelyhódoson, mikor Teleki Samu gróf, a gornyességi kerület munkapárti jelöltje programbeszéde után többekkel meglátogatta az ott időző Majláth püspököt, onnan kijöve a nép kövekkel, tojásokkal és botokkal megtámadta és inzultálta úgy, hogy a jelölt és kísérete kénytelen volt menekülni. A csendőrnemzet kiderítette, hogy a népet Körössy József nyárádszeredai főszolgabíró bujtotta fel az inzultusra és rendelte el, hogy a munkapártiakat verjék meg, a főszolgabíró pedig az inzultust a plébánia tornácáról nézte, tapsolva hozzá és nevetve. Erődsi főispán Körössy főszolgabírót azonnal felfüggesztette állásától. A főszolgabíró a tanukat fenyegetéssel hamis tanúzásra akarta rábírní, a kik azonban ezt is bevallották.

Makóról jelentik: A választási küzdelmek folyamán a közrend elleni kihágások ellensúlyozására ma Jakabffy főispán kérelmére a 46. gyalogezred zászlóaljának egy különítménye Makóra érkezett és a napokban várják nagyszámu csendőrség és két század lovasság ideérkezését.

Kaposvárról jelentik félhivatalosan: E hó 23-án Inke községben Kovács Gyula munkapárti képviselőjelölt beszédet akart mondani. Az ellenzéki polgárság azonban olyan fenyegető magatartást tanusított a jelölttel szemben, hogy a csendőrség szét akarta őket osztani. A tömeg azonban nem engedelmeskedett mindjárt a csendőrök felszólításának, sőt kövekkel kezdték őket dobálni. Dulakodás támadt a Eberhardt csendőrmester egy inkei asszonyt agyonlőtt. A csendőrök ezután szuronyokkal osztatták szét a tömeget. Kovács Gyula nem mondhatta el a programbeszédét, hanem visszatért Kaposvárra. A hadbíró a helyszínen kiszállt.

Szokolcáról jelentik: Okányik Lajos dr. plébános a szokolcai szolgabírósnál szabályszerűen bejelentette, hogy ő a kerület községeiben programbeszédet akar tartani. Szabó Kálmán főszolgabíró azonban 1798/1910. sz. végzésével a bejelentést tudomásul nem vette és a gyűlések megtartását betiltotta. Fő kifogása az, hogy... Okányik Lajos dr. következetesen ünnepnapokra és vasárnapokra tűzte ki beszédjeit és hogy a másik jelölt, Kostyál Miklós dr. ugyanazon napokon szintén gyűléseket tart. De számos más fontos ok sem engedi meg a beszédek megtartását. Így Okányik nem jelentette be, hogy nyílt vagy zárt helyen tartja a gyűléseket. Nyilvános helyen különben sem engedélyezhetném, zárt helyen pedig csak akkor — ugyemend a szolgabíró — ha abba a helyiség tulajdonosa beleegyezik. Bejelentő pedig ily nyilatkozatot nem csatolt. Továbbá f. hó 24-én Kató és Koposány községek választói előreláthatólag az ugyanezen napon Holioson magtartandó országos vásáron lesznek, hol szokás szerint hosszabb ideig maradnak el s így a szennvedlyességre inkább hajló aszozynép és sihedertő meg, a családfo távollétében nagyon hajlandó

kihágások, vétségek és büntettek elkövetésére — másrészt pedig kötve bízom — mondja a végzés — hogy Okányik dr. programbeszédét ily hallgatóságnak szánta.

Csákováról jelentik: Józsafszállás telepés községben állítólag Manassy Gyula munkapárti jelölt érdekében a közalapítványi felügyelőség részéről azzal fenyegetik a választókat, hogy felmondják a közalapítványi uradalomtól bérelt földeket, ha nem a munkapárti jelöltre szavaznak. Dobroszláv Péter dr. zászlóit erőszakkal vették le a házakról. A féktelen terrorizmus miatt távirati feljelentés tétetett a közoktatásügyi minisztériumhoz.

Lukáciu László, a borosjenői kerület román jelöltje, tegnapielőtt nem Agrison, hanem Apateleken tartott programbeszédet.

Facseten a választás június 1-én lesz. Választási elnök Milatonovics János megyei főjegyző.

Választás előtt.

Falusi idyll.

Személyek: A jelölt.

A kortes.

A jelölt: Hogy állunk kedves Gyuri bácsi?

A kortes: (Hallgatva szivja a pipáját, aztán pök kettőt a foga közül, egyet jobbra, egyet balra.)

A jelölt: Hogy állunk édes Gyuri bátyám?

A kortes: No, no. Nem a legjobban nagyságos ur.

A jelölt (elsápad): Mit mond édes, kedves Gyuri bácsi? Nem a legjobban? Hisz három nap előtt még azt mondta, hogy biztos.

A kortes: Biztos ám a finánc, meg a rőndér. Fenét biztos. (Pök egyet). Nagy idő az a három nap. Oszd a nagyságos ur töméntelen hibát csinált a három napon. Így oszt semmiről se számolhatok.

A jelölt (csuklik): Édes drága Gyuri bácsi. Mit tetszik mondani? Hibát csináltam? Aranyos Gyuri bácsi mit csináltam? (Könyörögve): Tán még jóvá lehet tenni?

A kortes: A nagyságos ur nagyon tapéntatlan volt. MÉR nem csókolt kezet Sánta-Kerekes Mihálynénak? Mondtam, hogy annak kezet köll csókolni. Az ura husz vokst számít.

A jelölt (hebeg): Husz vokst?... Drága Gyuri bácsi... Jöjjön, szaladjunk... rohanjunk kezet csókolni... (sürgötte): Gyerünk Gyuri bácsi...

A kortes: No, nem köll szaladni. Azér nem lesz baj. De ötven pengőt kellett adni Sánta-Kerekesnek, hogy megbékéljen.

A jelölt (megkönyebbül): No bála istennek! Hála istennek! Megvan a husz vokst.

A kortes (komolyan): Még nem vagyok kész nagyságos ur. Kapás-Nagy András panaszkodik, hogy a nagyságos ur nem akart inni a butykosából. Pedig meg is tőrülte az inge elejével. Hát ilyet nem szabad csinálni!

A jelölt (kétségbeesve): Nem igaz. Nem igaz. Én ittam a butykosból. Husz butykosból ittam. És minden butykosból iszom. Szagolja meg a számat Gyuri bácsi! (Könyörögve): Tán bocsanatot lehetne kérni Nagy Andrástól. Gyerünk Gyuri bácsi.

A kortes: Nem köll szaladni. Nagy Andrásnak adtam husz pengőt és megígértem neki, hogy a nagyságos ur legközelebb az egész butykost kiissza.

A jelölt (rémülten): Az egész butykost? Drága Gyuri bácsi, tán nem kéne kiinni az egész butykost? Tán fele is elég lenne?

A kortes (szigoruan): Az egész butykost ki kell inni! Nézze meg az ember. Ha a nagyságos urtól függne, hát mindjárt ötszáz vokssal lemaradhatnánk.

A jelölt (eir): Lemaradhatnánk?... Le fogunk maradni? Édes, jó, aranyos Gyuri bácsi, ugye csak tréfál?... Ötszáz vokssal?...

A kortes: No nem kell mindjárt inni. Ötszázat mondtam? No annyi nem lesz. Fogadjunk, hogy nem lesz több nekik kétszázánál. Vagy tán még annyi se. Csak nem kell mindjárt megijedni. Aztán vigyázzon mindig csak rám a nagyságos ur, mert igen érzékeny emberek ám ezek. Nagyon hamar megbántódnak.

A jelölt (szepegve): Csináltam még valami hibát, Gyuri bácsi?

A kortes: A Pulya-Zsindelyes Veront megcsókoltam-e a nagyságos ur?

A jelölt (izzad): A Pulya-Zsindelyes Veront? Melyik az kérem szépen?

A kortes: A Pulya-Zsindelyes esküdt lánya. Az a ragyás, szeplős.

A jelölt: Ragyás... szeplős lány? (Elzárkoltan): Megcsókoltam Gyuri bácsi. De bizonyísten megcsókoltam. És mindenkit megcsókoltam. Az egyiknek kezet is csókoltam, aztán kisült, hogy a községi kanász és nincs is szavazati joga.

A kortes (gunyosan nevet): No látja nagyságos ur, nem is csókoltam meg. Ott se volt a báiba a Pulya Veron. Csak azért mondom, mert el köll menni hozzájuk és meg köll csókolni a Veront. Nagyon haragudna az apja, ha épp a Veront nem csókolná meg. Pedig az nagy familia. Legalább tizenöt szavazat.

A jelölt (megadással): Tizenöt szavazat. Igenis kérem szépen. Most mindjárt menjek?

A kortes: Nem köll szaladni. Most csak ötszáz pengőt adjon ide a nagyságos ur. A zsigériket köll egy kicsit megoldozni.

A jelölt: A zsigériket? Hiszen csak tegnapielőtt adtam ezer forintot a zsigérikre!

A kortes: Az tegnapielőtt volt. Nehéz legények ám ezek a zsigérik. Osztan tőlük függ minden. Akikre ezek leszaválnak, az meg lesz választva.

A jelölt (felsóhajt): Itt az ötszáz pengő, Gyuri bácsi. De aztán dolgozza meg a zsigériket.

A kortes: Mőgpróbálok. No, megyek is. Azért nem köll ám busulni nagyságos ur. Csak tessék megbizakodni bennem, oszt nem lesz baj. Megválasztjuk mi a nagyságos urat. De ha meg is bukunk, hát nem bukunk többel, mint ötven hatvan szavallal. A fejemet teszem rá! Én mán azt tartom, hogy egy szép bukás többet ér egy csunya győzelemnél.

—6—

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* A két Sári vetélkedése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Fedák Sári visszatértevel újból megkezdődött a Király Színházban az a vetélkedés, amely mindannyiszor fölül, valahányszor két vérbeli primadonna működik valamely színházban. Petrás Sári most folyton le akarja mondani a szerepeit, de nem teszi, mert Fedák kijelentette, hogy minden szerepet szívesen magára vállal. Valószínű, hogy Petrás rövid idő múlva külföldre megy, s ott lesz vagy két évig épp úgy, mint Fedák, de csak azért, hogy a Király Színház élelmes direktora ismét „visszahódithassa” a rajongó budapesti publikumnak.

* Edvard király temetése. Hibás szállítás folytán csak csütörtökön mutatja be az Uránia színház ezt a nagyszerű mozgóképét, mely a múlt pénteken lezajlott királyi temetésről készült. Ezt a nagyszabású képet felesleges ismertetni, annyit olvastunk a nagyszerű temetésről, melyen a világ minden uralkodó családja képviselve volt. Kilenc királyt és hatvan fejedelmi személyt látunk a képen, akiket nyo-

mon követ Roosevelt, az Egyesült Államok képviselőjében és hosszú sorban Anglia gyarmatának egzotikus küldöttségei. Maga a valóság jelenik meg a néző előtt és a káprázatos fényű temetés minden pompáját nézzük végig. A szenzációs felvétel pazar új műsor keretében kerül bemutatásra és a közönségnek igaz tetzésére fog találni. 241

* A Lipótvárosi Kaszinó Goldmark-estélye. Budapestről jelentik: A Lipótvárosi Kaszinó ma este Goldmark tiszteletére fényes estélyt rendezett. Az estélyen megjelentek Pálffy herceg magyarországi udvarnagya, Széchenyi Béla gróf koronaőr, Zichy János gróf kultuszminiszter és még számos más előkelőség.

TITKOK

József főherceg

udvarából.

Mihálovics folytatja leleplezéseit. — A megsértett Libits Adolf.

— Fővárosi tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, május 25.

A néhány hónappal ezelőtt akkultatással bírt Mihálovics-botrány ismét fősínpadra került. A lefokozott százados folytatja leleplezéseit, amelyből kiderül, hogy elbocsátásának egyik oka az volt, mert megsértette Libits Adolf udvari tanácsost, a főhercegi uradalmak jószágkormányzóját, aki a fenséges urnak régi bizalmas embere, s aki erre a bizalomra rá is szolgált. Azonkívül kétes értékű pletykák is forgalomba kerültek s mindezek siettettkék a daliás katonatiszt karrierjének letörését.

Mihálovics ma a következőket mondta udvari kellemetlenségeiről:

(József főherceg távirata.)

— 1908. december 30-án este bátran citálhattam Goetheből: „Himmelhoch jauchzend, zum Tode betrübt...”. Ez a nap jelentette életem egyik legszebb napját, tele sikerrel és dicsőséggel, majd leverő bánattal. Dél előtt a főhercegi gyermekelődadás főpróbája után Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökösünk ezeket a szavakat intézte hozzám a legmelegebb kegyességgel:

— Ich danke Ihnen tausendmal Herr Rittmeister, dass Sie sich meinen Kindern so liebenswürdig angenommen haben... (Nagyon köszönöm százados ur, hogy oly szeretettel reméltéan törődött gyermekeimmel.)

Ugyanezek ilyen módon tüntettek ki Mária Valéria és Izabella főherceggasszonyok, továbbá a királyi ház számos tagja. Este meg ez az irtóztató jelenet József főherceg előtt!

Eliképeselheti, minő lelkiállapotban voltam jelen december elsején az ünnepélyes főhercegi gyermekelődadás, mely ő Felsége jelenlétében folyt le, majd a gautér-n a schönbrunni tükörtérben, a melyre ő Felsége az összes fenségeket és beosztott kíséretüket meghívta. Itt történt, hogy Mária Valéria és Izabella főherceggasszonyok a „Comité” nevében ugyiszólván hivatalosan, külön-külön meleg köszönetüket és hálájukat fejezték ki az előkészületek körül kifejtett szolgálataimért.

Augusztus főherceggasszony pedig tudtomra adta, hogy Mária Valéria főherceggasszony számomra kitüntetéset fog kérni ő Felségétől. Körülöttem csupa dicsőség, fény és melegség, fejem fölött pedig láthatatlanul torlódo fekete felhők!

December hó 2-ikán délelőtt László főherceg kíséretében a Hofkapelleben ő Felsége és az összes fenségek jelenlétében lefolyt istentiszteleten voltam jelen, este 7 órakor pedig Augusztus főhercegnő és József főherceg kíséretében az Opera díszelőadásán (Theatre parée) vettem részt. Innen a fenségekkel este fél tízkor a Hofourgba visszatértem.

A lakosztály bejáratánál a következő tartalmu táviratot nyújtotta át egy Hof lakáj:

„Sie haben sich Montag den 3. 1. M. Nachmittags um 3 Uhr bei mir zu melden. Erzherzog Joseph, General-major“.

Rögtön megmutattam a táviratot Augusztus főhercegnőnek:

— Csak maradjon itt, — elvégre László nem lehet el maga nélkül. Nem engedem magát Budapestre...

— Bocsánat, fenséges asszonyom, a fenséges ur mint „Generalmajor” katonai parancsot küld nekem, nem udvari rendelkezést, — engedelmeskednem kell.

Másnap, 3-án, reggel a félkilencor induló vonattal a főhercegnő akarata ellenére tényleg elutaztam Budapestre, hogy az elrendelt időpontban József főhercegnél jelentkezhessem.

— Viszontlátásra minél előbb, — mondá a főhercegnő és a kis fenséges. Soha többé nem láttam őket...

A távirat hangja és e hirtelen intézkedés annál inkább meglepett, mert hiszen a fenséges ur tegnapielőtt este szívélyesen vált meg tőlem azon kijelentéssel, hogy otthon majd mindent apróra megbeszélhetünk.

(Budapest felé.)

Éjjel becsomagoltam a másnap a reggeli vonattal úgy indultam, hogy a mint lehet, visszatérjek Wienbe, a fenséges asszony óhajához képest. Budapestre érkezvén, mindenekelőtt feltűnt, hogy az állomásfőnök, a ki máskor igen alázatosan ádvózolt, most igen leereszkedőleg fogadta köszönésemet; úgy látszik, már kaphatott valami rám vonatkozó rendelkezést. Inasom pedig álmélkodva jelentette:

— Jelentem alácssan százados uramnak, se lakáj, se kecsi...

Fent a Várban az öreg Bársny, a főhercegi család régi, kipróbált alkalmazottja fogadott:

— Jelentem alácssan, hogy ő császári és királyi fensége meghagyja százados uramnak, tessék magas rendelkezését a százados ur szobájában megvárni.

Vagy husz perc múlva bejött a főherceg vadásza, azzal a jelentéssel, hogy a fenséges ur vár... Két órakor érkeztem a Várba, fél három órakor szolgálati adjusztirungban a főherceg előtt állottam.

(Utolszor a főhercegnél.)

A főherceg szobájába lépve, csodálkozással láttam, hogy oldalán két polgári egyén áll, Szegedy-Maszák udvarnagyi hivatalnok és Schramm főhercegi udvari titkár. A főherceg kardosan írásztalánál várt.

Meghajlás után szabályszerűen jelentkeztem.

— Hivattam önt és hogy félreértés ne történhessék, e két urat mint tanut állítottam ide. Még ma kérem ő Felségétől az ön felmentését és pedig három okból: először is mert az ön alkalmazottjaimra megjegyzést tett, másodszer holmi pletykák következtében, habár ezeken átsiklottam volna, harmadszor pedig azért, mert Bécsben nekem azt mondta, hogy ha távoznia kell az udvartól, akkor nem fog hallgatni, hanem nyitott szája megy el. Én önnel tovább együtt nem maradok. Most becsomagol itt, az esti vonattal elutazik Tapolcsányba, ott is becsomagolja holmiját, onnan a délutáni vonattal Békésgyulára utazik, hol azonnal jelentkezik Botthmer báró ezredesnél. A továbbiit majd megtudja.

Ezen a szabályokba ütköző bánásmód, vagyis elsősorban a két polgári egyén jelenléte, továbbá áthelyeztetésemmel járó 14 napi átvonulási idő jogtalan elvonása (1904. évi 6. sz. Rendeleti Közlöny szabályrendelete), továbbá felmentésem okának teljes elferdítése, főleg azonban, hogy ő Felsége a félremagyarázhatatlan Wienben kijelentett szavaimat minden áron fenséges személye ellen fordította, oly nagymértékben lepott meg, hogy az ámulattól pillanatnyilag néma maradtam. Csak néztem a fenséges urra, ki az egész idő alatt földre sze-

gezte tekintetét. Egy-két másodperc múlva ennyit mondott:

— Elmehet!

Szóltalanul, magamat meghajtva, hagytam el a szobát.

(Titokban Bécsbe.)

Mit keresek én Békésgyulán Botthmer báró ezredesnél, ki gyalogsági ezredes, s mely állomáson lovasság egyáltalában nincs? Ha becsomagolok, hova küldjem podgyászomat, hogy vagonozzom estig lovamat? Hiszen Békésgyula nem lehet állomásom, a hol csak gyalogság van!

Mindez átjárta agyamat s mindenből csak az világított ki, hogy egy kiszámíthatatlan intrika lappang az egész eljárás mögött. Lakásomon elhatároztam, hogy még a délután 5-kor induló vonattal Wienbe utazom, ott a fenséges asszonynál kijelentkezem s a kis főhercegektől búcsút veszek. Mindezek mellett másnap, azaz 4-én délelben utraindulva a kijelölt időpontban, vagyis 5-én reggel jelentkezhetem Békésgyulán.

Egy kizárólag becsomagoltam egy-két napi utra s fél öt órakor elhagytam a királyi palotát. A pályaházban feltűnt ugyan, hogy egy vasúti alkalmazott mellém settenkedik és miután konstataálta, hogy Bécsbe váltok jegyet, a telefonfülkébe rohan, — feltűnt továbbá Marcheggben, hogy egy civil ember kinyitja fülkém ajtaját, hosszan rám néz, majd újból becsukja az ajtót, — de mindezzel nem törődtem.

Fél tíz órakor érkeztem Wienbe a Staatsbahnhofra.

(El a tébolydába!)

A kijárat felé közeledve, egy közönséges regbeli százados haladt el melletttem, ki feltűnően nézvéen reám, megálltam s minden gyanu nélkül így szóltam hozzá németül:

— Óhajt valamit, százados ur?

— Pardon, százados ur, kihez van szerencsém?

— Mihálovics Gáza huszárezázados vagyok.

— Százados ur, jelentem alázatosan, a térparancsnok ur őnagyméltósága rendelete folytán felkérem, sziveskedjék követni.

— Mi okból kövessék százados urat?

— Azt egyáltalában nem tudom, csak parancsot kaptam, hogy százados urral a helyőrségi kórház elmebetegek részére berendezett osztályába menjek.

Ez idő alatt több ember gyűlvén össze, feltűnés elkerülése céljából kértem, hogy menjünk egy helyiségbe, ahol jobban beszélhetünk.

Belépve a közeli őrszobába, még egy másik százados és egy ezredorvos jött hozzánk, mire az ezredorvos is jelentette, hogy a Garnisons-Spital No. 1-ba, a megfigyelő-osztályba kell mennem, egyszersmind kérte a kardomat és a revolvert.

— Uram, tisztelt becsületszavamra kijelentem, hogy revolverem nincs és nem is volt, a kardomat pedig, miután én egy tökéletesen ép elméjű ember vagyok, nem adom át, már azért sem, mert semminemű olyan cselekményt nem követtem el, hogy kardomtól megválnom kelljen. Az egész eljárás valami tévedésen alapulhat, mert ez különben lehetetlen volna.

A zöld hajtókás százados kérdezte tőlem, magyar ember vagyok-e?

— Igen — feleltem magyarul — kérlek világosíts fel, miért kell ép elmével az elmebetegek közé mennem? Ez egy gyalázatos embertelen eljárás, valakivel így elbánni akarni, a ki erre semmi alapot nem nyújtott.

— Ne csinálj semmit, maradj egész nyugodtan, majd kiderül, hogy teljesen normális vagy, az elmebetegek közt így nem is maradhatasz.

Borzadály futotta át egész lényemet, de uralkodtam magamon, mert tudtam, hogy kizárólag nyugalommal megőrzésével tarthatom

egyensúlyban gamat. Egy betegszállító kocsi hajtatva elem az elmebeteg osztályához.

Beléptem a helyiségbe, hol az orvosok és ápolók kívül csak elmebeteg emberek lézengtek. Az ügyeletes orvos fogadott bennünket, al sok rácsos ablaku cella előtt elhaladva, nyitott ajtónál állapodtunk meg, mely már az én cellám volt.

Az orvót, hogy megvizsgálhasson.

Végigvált úgy, a mint azt tenni elmebetegekkel kás. Elképzelhető, milyen hatással volt ez.

— Szűz ur egészséges, azonban méltóztassék le nyugodtan itt maradni, majd holnap reggeli tisztázódik a dolog, tán valami félreértés a dologban. Szíveskedjék százados ur mutatni podgyászát és a nála levő tárgyakat.

Felmentem utitáskámat, azt gondosan átvizsgálta. Elkérte borotváimat, zsebkésemet, ollót, kinyitót, órát, pénzt, ékszereket, mondván, hogy szabály az, miszerint ezeknek nem szabad nálam maradni. Készségesen adtam át mindent, mire az orvos eltávozott.

Leállapotom vizsgálása egyszerűen lehetetlen. A rácsos ágyba kellett lefeküdnöm, melyben az előző napokban epileptikus ábrúlt feküdt. Az ápolóm, ki mellém beosztva volt, álmélva szolt:

— Itt különben csak kizárólag elmebetegek aktnak lenni.

A hajnali órákban egy lethargikus kimerültség mámorából a jobbszomszédom jajgatása riaszt fel, majd a másik oldalról füttyölést halltam.

(Orvosi vizsgálat.)

Ít óra tájban egy ezredorvos lépett be hozzám.

— Százados ur kérem, szíveskedjék megengedni, hogy megvizsgálhassam, amennyiben tegnap az ügyeletes orvos csak futólagosan nézte meg.

— Kérem, rendelkezésére állok.

— Volt-e már elmebeteg a családjában?

— Soha semki, én pedig 15 éves katoná voltam már és ez idő alatt gyengélkedő is alig voltam.

— Vörbaja nincs százados urnak?

— Nincs.

— Vannak szülői?

Ezek kívül több kérdés után térdreflexemet, pupillaműködésemet vizsgálta, továbbá felvette a nationlet jegyzőkönyvileg a ezzel eltávozott.

Felkítem a pár pere múlva egy törz orvos, az osztály főnöke, két ezredorvos és egy segédorvos jöttek cellámba, kik már tesztileg nem vizsgáltak meg, csak beszélgettek velem.

Termézetesen bámultak ittlétem fölött, hiaz tapasztalták hogy tökéletesen egészséges ember vagyok.

Ezután már állandóan biztattak és nyugtattak, hogy itt maradásom csak rövid tartam lehet a kijelentették, hogy az elmebeteg osztályra nem szolgálhat más célra, mint kizárólag valóságos elmebeteg gyógykezelésére.

A nap folyamán meglátogatott a kórház parancsnoka és ennek helyettese. Minden egyes, a wieni Garzone-Spital No. 1. elmebeteg megfigyelő-osztályában alkalmazott orvos ur oly páratlan jóindulattal, figyelemmel, sőt részvétellel volt irányomban, melyre köszönő, hálás szavakat egyáltalában nem találhatok. Férfiak voltak.

— Nur ruhig bleiben, Herr Rittmeister, — biztattak — Sie sind ja ein Mordskerl! — És biztositottak, hogy ők senki fia kedvéért törvénytelenesre nem kaphatók.

Negyedikén este felém az osztály orvosfőnöke azzal jött imém hozzám, hogy *ottlétem ideje alatt senkinek, tehát még szülőimnek sem szabad bármiféle értesítést küldenem.* Ezen parancs Margutti alezredes, szárnysegéd részéről a kabinetirodából adatott le telefon útján. Ez utóbbit minden tartózkodás nélkül közölte velem a törzsozvos.

Kinos öt éjjelem és négy nappalom részletes leírásával tovább nem foglalkozom, mert még ma is borzadályal tölt el a tudat, hogy tökéletesen ép elmével ily sok, hosszú és kínos órákat kellett átélnem az élő halottak között. Szobámba egyre bejártak az örültek. Csoda, hogy meg nem őrültem. Kinos lelki-gyötrelmeimet óráról-órára fokozta a tudat, hogy szegény elaggott szülőimnek és szeretett hozzám tartozóimnak még sejtelmük sem lehetett gyermekük és testvérükön elkövetett vérlázítóan kegyetlen elbánásról. Azt se tudták, hol vagyok.

Hetedikén reggel végre — orvosaim vállvetett, energikus közbelépése folytán — utba-indítottam Budapestre egy százados kíséretében, ki nekem becsületszavára jelentette ki, parancsa az, hogy velem a magyar kir. honvéd főparancsnokságnál Budán jelentkeznek.

Bizonyára jóhiszeműen adta becsületszavát. Nem tudta, hogy porkeláb és hogy börtönbe visz egy ártatlan embert.

(A katona-tragédia oka.)

Azt a tragikus jelenetet, melyben József főherceg szigorú hangon szólitotta fel Mihálovicsot a főhercegi udvartól való távozásra, ezek az események előzték meg:

Libits Adolf főhercegi jószágkormányzó, aki a főhercegi udvar egyik legbefolyásosabb embere, figyelmeztette a főherceget, hogy Mihálovicsot tovább megtérni nem lehet, mert közte és egy magas udvari személyiség között meg nem engedett és tulságos bizalmas viszony keletkezett.

A lefokozás után való eseményeket így mondta el Mihálovics:

— Miután lefokoztak, az ezredes figyelmeztetett, hogyha Szerényi Józsefhez állás iránti folyamodványt nyujtok be, az teljesíteni fogja kérésemet. En megírtam a folyamodványt, felvittem Szerényihez, aki viszont Weisz Manfrédhoz utasított. Weisz Manfréd a következő ajánlatot tette: Menjek el 60.000 korona fizetéssel Délamerikába, változtassan meg a nevemet és senkinek eddigi életemről ne szóljak.

Az ajánlatot nem fogadtam el, mert tudtam, hogy valami szerencsétlen véletlen érhet, ami életembe kerülhet. Amíg a börtönben ültem is, borotvát, ollót és kést hagytak nálam, remélve, hogy öngyilkos leszek.

(A királytól a trónörökösöz.)

Ugyanazok ebben az ügyben egy másik hírlapíró érdekes dolgokat beszélt el. Mihálovics felségfolyamodványt nyujtott be már régebben, melyben tiszti rangfokozatának legkegyelmesebb visszaadását kéri. Erre a felségfolyamodványra 1909. december 28-án a következő leiratot kapta:

Mihálovics Géza urnak

Zalaegerszeg.

F. évi november 4 én kelt felségfolyamodványára értesítettük, hogy előbb viselt századosi rangfokozatának újból való legkegyelmesebb adományozását célzó kérelmének hely nem adathatott. Jekelfalussy, honvédelmi miniszter.

Mikor a százados ezt az elutasító levelet kapta, a trónörökösöz fordult, de se választ, se audienciát nem kapott.

SPORT.

+ Háziverseny. Az Aradi Atletikai Klub esütőtörőkn (Urnak) d. u. 3 órakor tartja első háziversenyét.

Az anya-díj.

*
Kolozmegyében díjat osztogatnak a legtöbb gyermek anyák között.

Míg a drámatermelésre
Pályadíjat tűznek,
Arany illeti erényét
A solymári szűznek.
Aviatikusok mellett
Pályadíj dagasztja,
— Hasznosabb díjat eszelt ki
A kolozai gazda.

Mialatt a nemzet sorvad,
Kivándorol, gyérül, —
Adjanak az anyasáért
Díjat pályabérül.
Aki keblén a tizedik
Szoftatőst hordja,
Azé legyen száz arany s az
Anyaság rekordja.

... Odalép a gazdák elé
Piros székely néne:
„Az az arany, a jutalom
Nékem. hej, be kéne!
Csak az uram vétke, bűne,
Ha nem illet mégge,
Nincs neki a dícsőséghez
Semmi törekvése.”

R.

Román forrongás Erdélyben.

A marginei halottak temetése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Fogarasz, május 25.

A Margine községben folyó korteshadjárat alkalmával agyonlőtt öt polgár temetése ma délután ment végbe óriási közönség jelenlétében. A környékbeli községekből hatvan román pap sereglett a temetésre, amelyen 28 csendőr tartotta fenn a rendet. A beszédek nagy részét a főszolgabíróság előre bekérte és izgató tartalma miatt betiltotta. A temetéstől nem messze egy szabadságolt őrmester alakja tűnt föl, ami nagy izgalmat keltett, mert azt hitte a nép, hogy katonaságot rendeltek ki. Az izgalom azonban csakhamar lecsillapult.

Mint hogy román nemzeti színű szallagok és jelvények viselését nem engedélyezte a hatóság, a nők három — kék, sárga, piros — színű virágokból készült koszorút helyeztek el a koporsókon.

Pópa Oktávián román lelkész, aki tavaly nagyobb összegű államsegélyt kapott, izgató tartalmu beszédet mondott.

Fogarason ma tartották meg a vármegyei közgyűlést, amelyen Széll József főispán elnökölt. A román bizottsági tagok azzal vádolták meg a főispánt, hogy erőszakos eszközökkel akar érvényt szerezni a megyében a magyar államnezmének. A bizottsági tagok többsége bizalmi indítványt tett a főispán mellett, s azt el is fogadták. A románok nagy lármát csaptak, s különösen Serbán Miklós kiáltozott, akit széksértésért a megyegyűlés 200 koronára büntetett. Ezt a karzaton lévő Mániú Gyula volt képviselő nyomban lefizette.

Amikor az elnöki széket az alispán foglalta el, a románok az ismert román forradalmi dalt énekeltek; az elnök kénytelen volt a gyűlést elnapolni, mert eredményes tanácskozást nem folytathattak. A városban olyan izgatott a hangulat, hogy Nagyszebenből két század katona meg holnap Fogarásra és a környékbeli falvakba.

A választási elnök

Arad polgáraihoz.

— **Fábry Sándor felhívása.** — **Intézkedések a szavazók felvonulásáról.** —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Holnap délelőtt megjelenik Fábry Sándor dr. választási elnök felhívása, a mit a képviselőválasztás alkalmából Arad város választópolgáraihoz intéz. A választási elnök felhívása a szokásos választási intézkedéseket tartalmazza, azzal a komoly figyelmeztetéssel, hogy a polgárság az alkotmányos cselekményhez mért komolysággal gyakorolja jogát. A felhívás így hangzik:

Arad szab. kir. város Polgáraihoz!

Arad szab. kir. város választópolgársága f. évi június hó 1-én fogja legszebb alkotmányos jogát gyakorolni. Hogy ezen jog gyakorlása városunkhoz és a polgársághoz méltóan történhessék, a jelzett napon megejtendő

országgyűlési képviselőválasztásra

vonatkozólag a városi közig. hatóság és a pártok bizalmi férfiainak előzetes meghallgatása után és velők egyetértőleg a következő intézkedéseket teszem:

1. A nemzeti munkapárt a választási nap reggelén a **Szentháromság szobor előtt gyülekezik és onnan reggel 8 órakor az Andrássy tér nyugati oldalán vonul a részére tartózkodási helyül kijelölt Kossuth-szobor előtti térre.** Az ezen párthoz tartozók a városháza előtti téren felállított sátor északi oldalán veszik át a választás napján igazoló jegyeiket. Mindhárom szavazóhelyiségbe pedig a városháza főbejáratán át mennek és ugyanazon uton távoznak.

2. A függetlenségi és 48-as párt a vértanúszobor előtt gyülekezik és onnan reggel negyed 9 órakor a Vörösmarty-utcán és Andrássy-tér keleti oldalán át vonul a részére kijelölt tartózkodási helyre. Tartózkodási helyül ezen párt részére a pénzügyi palota északi sarkától dél felé nyúló aszfalt- és keramit-kocsiút jelölöm ki. Az ezen párthoz tartozó szavazók a városháza előtti téren felállított sátor déli oldalán veszik át a választás napján igazoló jegyeiket és a szavazási helyiségekbe a városházának a pénzügyi palotával szemben levő kapuján át mennek, még pedig az első szavazatszedő küldöttséghez tartozók a kapubejáratától jobbra nyúló és az emeletre vezető oldallépcsőn, a második szavazatszedő küldöttséghez tartozók a kapubejáratától balra nyúló földszinti lépcsőn s végül a harmadik szavazatszedő küldöttséghez tartozók az udvaron keresztül. A távozás ugyanazon uton történik.

3. A szociáldemokrata párt a Thököly-téren gyülekezik és onnan fél 9 órakor vonul az Andrássy-tér nyugati oldalán a részére tartózkodási helyül kijelölt Luther-térre. Az ezen párthoz tartozó szavazók a városháza előtti téren felállított sátor északi oldalán veszik át a választás napján igazoló jegyüket s mindhárom szavazási helyiségbe a városház főbejáratán mennek és ugyanott távoznak.

4. A nemzeti munkapárti és szociáldemokrata szavazók, ha déli irányból érkeznek, az Andrássy-tér nyugati oldalán a Széchenyi-utcával szemben nyitandó kordon-kapun át mennek a városházára, ha pedig északi irányból érkeznek, a Józseffőherceg-ut keleti oldalán, az Arad-csanádi vasút palotája mellett, viszont a függetlenségi és 48-as párt választói, ha déli irányból érkeznek, az Andrássy-tér keleti oldalán a pénzügyi palota mellett, északi irányból pedig a Józseffőherceg-ut nyugati oldalán a Széchenyi-utcával szemben nyitandó kordon-kapun át mennek a városházára.

5. A városháza előtti nagy téren kordon lesz felállítva, melynek Széchenyi-utca felőli részén két kapu lesz. A Millenium sörcsarnok irányában levő kapun át közelednek a nemzeti munkapárt és szociáldemokrata választók, a Hungária kávéház irányában levő kapun át pedig a függetlenségi 48-as párti választók.

Ezen két kordon a pártok bizalmi férfiival való együttes megállapodás szerint d. n. 6 órakor le fog zártni és azokon a közlekedés teljesen be fog szünetelni.

6. Kocsik és járművek a nemzeti munkapárt és szociáldemokrata párt részéről csak a Széchenyi-utca torkolatáig, illetve a Kossuth-szobor előtti térig, valamint az Erzsébet-köruton a városháza északi sarkáig, a függetlenségi és 48-as párt részéről pedig szintén a Széchenyi-utca torkolatáig, a pénzügyi palota sarkáig, valamint az Erzsébet-köruton a városháza déli sarkáig közlekedhetnek.

7. A csoportosulást a kordonokon belül, valamint mindazon utvonalakon, melyek a választók közlekedésére kijelöltek, szigorúan megtiltom. A választók szavazás után úgy a városháza helyiségeiből, mint a kordonon belüli térről azonnal távozni kötelesek.

Hogy ezen a közrend és a választás nyugalma érdekében tett intézkedések minél jobban érvényesüljenek, felkérem a pártok tisztelt vezetőit, hogy intézkedéseim támogatására maguk részéről is minden lehető megtenni sziveskedjenek. Városunk t. polgárságát pedig felkérem, hogy ezen intézkedéseket megtartani és a választás napján az alkotmányos cselekményhez mért komoly és higgadt magatartást tanúsítani sziveskedjék.

Köztudomásra hozom, hogy a rendbontók és rendzavarók ellen pártkülönbség nélkül a törvény egész szigorát fogom alkalmazni.

Végül köztudomásra hozom, hogy a képviselőjelölésre vonatkozó, írásba foglalt ajánlatokat f. évi május hó 31-én déli 12 és 1 óra között veszem át az arad-csanádi vasúti palota II. emeletén levő hivatalos helyiségemben.

Kelt Aradon, 1910. május 25.

Fábry Sándor dr.
választási elnök.

Aradiak a királynál.

Beszélgetés Urbán Ivánnal, Zselenskivel és Andrányi Károlyival.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Alig érkezett meg a felséges ur budavári otthonába, seregszámra keresték föl a méltóságok, hogy hódolatteljes köszönettel járuljanak a magyar király elé az őket ért kitüntetés vagy kinevezés alkalmából. Akik audienciára jelentkeztek, azok között volt Urbán Iván, Arad város és Aradmegye főispánja, Andrányi Károly báró és Zselenski Róbert gróf is.

Főkerestük Urbán Ivánt, s megkérdeztük: hogyan folyt le az audiencia?

— Azt hallottuk, — mondta munkatársunk — hogy méltóságod hosszabb ideig volt a királynál.

— Ez kőszá hir, — felelte mosolyogva a főispán — hiszen lehetetlen is ilyen általános kihallgatásnál hosszabb időt fölteni a felségnek. Amikor én hétfőn kihallgatáson voltam, velem együtt ötvenhatan jelentkeztek audienciára és mindezek kihallgatása összesen egy és háromnegyed órát vett igénybe. Látnivaló hát, hogy egy-egy jelentkezőre alig jutott néhány perc. Legelőször természetesen a titkos tanácsosokat fogadta a király.

— Méltóságod audienciája hogyan folyt le?

— Én megköszöntem a felséges urnak, hogy már másodízben kegyes volt főispánnak kinevezni.

— Remélem, — mondta a király — hogy most is épp olyan erélyes főispán lesz, mint első ízben volt.

— Felséges uram, a kerommal együtt a fizikumom és rugalmasságom is vesztett régi erejéből, azonban így is igyekezni fogok hivatásomnak megfelelni.

— Vannak-e erős mozgalmak az ön meggyében? — tudakeződött tovább a felség.

— Igen. Aradon különösen élénk a választási mozgalom. Arad most nagyon fontos

pont a politikában Tisza István jelöltsége révén a ugyszólván az egész ország szeme Aradon van. A fontossága miatt a központi választmány június elsejére, a küzdelem első napjára tette az aradi választást.

Urbán végül megjegyezte munkatársunknak, hogy ő most hatodszor volt a királynál.

Zselenski Róbert gróf ezt mondta a királynál való kihallgatásáról:

— Én csak tiszteletemet mentam tenni és egyéb semmi nem történt a kihallgatáson.

Ma délbén érkezett haza Budapestről Andrányi Károly báró, aki hétfőn jelent meg a királynál, hogy megköszönje öfelsége kegyét, amellyel a magyar főurak sorába emelte.

— Elfelejtethetetlen pillanatok azok — mondotta Andrányi báró tudósítónknak, — melyeket a király fogadó termében töltöttem. Pillanatokról lehet csak szó, de a végtelen idő eme kis része alatt is nagyon sok történik. Elmondhatatlan az az érzés, mely az embert elönti, mikor az ősz királyllyal szemtől-szembe kerül. Az uralkodó jóságos arcán, melegséget sugárzó szemeiben látszik, hogy szívesen fogadja a nála jelentkezőt és amint beszél, amint az embert megszólítja, a királyi magasság fényessége megkapja az alattvalót, de se nem bántja, se nem érezteti vele kicsiségét. A király személyisége annyira közvetlen és emberi, hogy épen ez a tulajdonság vésődik egy pillanat alatt eltorzúlhatatlannul az ember agyába.

— Izgatottan és néma csendben vártunk igen sokan a kihallgatási terem előcsarnokában, míg a sorrend szerint a felség elé léphetünk. Még azok is, akik már többször járutak a király elé, bizonyos elfogódottsággal lépik át a terem küszöbét, de az bizonyos, hogy valamennyien meghatva távoznak a trón közeléltől. Igen sok embernek láttam könnyet ragyogni a szemében. Látszott rajtuk a boldogság, melyet a királyi kihallgatás okozott nekik.

— Körülbelül egy óra tájban nyertem be-bocsáttatást. Mikor a gyönyörű terem hatalmas ajtószármjai feltárltak és én királyommal kerültem szemtől-szembe, éreztem, hogy itt e küszöbön túl minden gondolat megváltozik és csak egy érzés vesz erőt az emberen: ez a férfi, akit itt látok magam előtt, valóban a legjobb, a legbölcsőbb ember, atyja lépeinek, akinek jelenléte boldoggá tesz mindent és mindenkit, mert jóság sugárzik szemből és tiszta derű ül fenkölt homlokán.

— Két lépést szabad tenni: bejáratától amaz asztal felé, amely mellett a király az egész audiencia ideje alatt áll.

— A király mikor engem negpillantott, odajött teljesen a közelembe és így szólott hozzám:

— „Nagyon örülök, hogy kitüntethetem.”

— Alattvalói hódolattal köszöntem meg néhány szóval ő Felségének a királyi kegyet, melyet velem és családommal gyakorolt és ő nemcsak kegyesen hallgatta végig rövid beszédemet, de jóságos arcán az örömmek fénye tükröződött vissza. A király örül, ha alattvalójának örömet okozhat — ezzel az impresszióval távoztam királyi uram elől és ez a gondolat könnyet csalt az én szemembe is. — Láttam, hogy a király az audiencia végén épen olyan friss és jókedvű volt, mintha most kezdette volna el a napi munkát. Dálceg és sugár egyenes alakján huszártábornoki egyenruha feszült. Aggkorát csak a szeme körül mutatózó ráncok árulják el.

UTAZÓ VEZÉREK.

Távirati tudósítás.

Arad, május 25.

Az ünnepnap azt jelenti most a politikusnak, hogy utra indul a választó polgárság meghódítása végett. Holnap Apponyi, Hieronymi és természetesen Justh Gyula mondanak beszédeket és szaporítani igyekeznek hiveik számát.

Hieronymi utja.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ma délelőtt Temesvárról Zombolyára utazott. A Jemelka szállóban beszélt németül a kifejezte azt a reményét, hogy a kormánynak a választásokon többsége lesz. Hieronymi beszédében többek közt azt is mondotta, hogy az önálló vámterület jelenleg nem aktuális, az önálló bankra pedig nincs szükség abban az értelemben, hogy az önálló vámterületre való átmenetet biztosítsa. Sürgős feladata a Balkán-államokkal való kereskedelmi szerződések megkötése. A választók nagy lelkesedéssel ünnepelték a minisztert. Hieronymi délből Szegedre, onnan pedig Csongrádra utazott.

Apponyi Iglón.

Iglóról jelentik: Apponyi Albert gróf ma délelőtt Iglóra utazott dr. Máriássy Tibor báró Kossuth párti jelölt támogatására. A Bányászszálló nagytermében beszélt Apponyi nagyszámú választópolgárság előtt magyarul, németül és tótul. Délből az ő tiszteletére lakoma volt.

Justh Gyula és a veje.

Justh Gyula tegnap a csurgói kerületbe érkezett Purgly Jánosnak, a vejének támogatására és a kerületben Zákány és Iharosberény községeket kereste fel a csurgói függetlenségi párt vezető férfiainak kíséretében. Nagy tömeg várta érkezését, zászlókkal hosszú kocsisorban kísérték Justh Gyulát. Fehérruhás lányok virágokat szórtak utjába.

Szterényi és a brassói választók.

Szterényi József. Brassó pártonkívüli képviselőjelöltje értesítette a város polgárait, hogy e héten odautazik programbeszédjét megtartani. A párt tegnap értekezletet tartott és értesítették Szterényit, hogy programja válaszát nem kéri, ismerik már tevékenységét. Majd a mandátum átvételekor utazzon le közéjük.

Bánffy Dezső ellenjelöltje.

Szegeden eddig nem volt ellenjelöltje Bánffy Dezsőnek. Most már van ellenjelöltje. Skultéty Gyulát, a központi leszámoló-hivatal fiatal hivatalnokát az első kerületben Kossuth-párti programmal képviselővé jelölték. Ennek a jelölésnek érdekes története van.

A multkorában nagyobb asztaltársaság szórakozott az egyik belvárosi vendéglőben s természetesen a politikára is sor került a társalgás folyamán. Valaki megjegyezte, hogy mégis furcsa lenne Bánffy ellenjelölt nélkül hagyni. Föl kell léptetni bárkit, hogy a választás egyhangulag ne történjék. Többen tréfára vették a dolgot és Skultétyt kiáltották ki jelöltnek, aki — folytatni akarván a tréfát — rögtön el is mondta programbeszédét. Persze, másnapra már elfeledte az egész heccet. Néhány barátja azonban hamarosan elterjesztette a jelöltetés hírére és Skultétyt kapacitálták, hogy komolyan állja az emelkedettebb hangulatban tett ígéretet. Skultéty Gyula eleinte huzódzott s kijelentette, hogy borközi tréfának tartja az egész dolgot. Ő politikával komolyan sohasem foglalkozott s a képviselőséget sem ambicionálta.

Nem használt semmit. Mikor aztán megunt az cstromlást, kijelentette, hogy vállalja a jelöltséget, de csak úgy, ha azt az első választókerületi függetlenségi körök ajánlják föl neki.

Barátai ezt a föltételt is elfogadták s kieszközölték, hogy az első kerületi függetlenségi pártkör hivatalosan foglalkozzék Skultéty jelöltetésének kérdésével. A pártkör vasárnap ülést tartott, de ezen úgy határoztak, hogy Bánffyval szemben sem Skultétyt, sem mást nem jelölnek s ha valaki ennek dacára is föllépne, azt nem támogatják. Nem pedig azért, mert komolytalan kísérletezésbe a párt nem bocsátkozhat.

Skultéty hivatkozott igen leverte ez a határozat, de azért nem csüggedtek. Hétfőn este értekezletet tartottak a belvárosi Katona-féle vendéglőben s elhatározták, hogy nem törődnek a függetlenségi párt állásfoglalásával és Skultéty Gyulát továbbra is a Kossuth párt jelöltjének tartják s megválasztásáért mindent elkövetnek.

Anyák öröme.

Jutalom a sok gyerekért.

Távirati tudósítás.

Arad, május 25.

A népjólát emelésének egy rendkívül érdekes és új módját honosította meg az idén az Erdélyi Gazdasági Egyesület. Az egyesület kísérletképpen egy falusi szociális ünnepet, ugynevezett háztüznézést vezetett be. Ez abból áll, hogy a gazdasági egyesület egy bizottsága kimegy az egyes községekbe és ott sorra járva a házakat, megbi-rálják a gazdák házainak és udvarainak berendezését gazdasági célszerűség és egészségügyi szempontból. Az arra érdemesek aztán gazdasági eszközökből álló jutalmakban részesülnek. Ugyancsak jutalmat nyernek azok az anyák is, akik a gyermeknevelés körül érdemeket szereztek. A gazdasági háztüznéző persze népies szórakozásokkal és táncolással van összekötve, hogy a nép annál inkább megkedvelje.

A gazdasági egyesület az idén három ilyen szociális népjólát rendezett Bács, Kide és Magyarországi községekben. Ez utóbbinak lefolyásáról, amely a mult héten volt, a következőket jelentik Kolozsvárról:

Kolozsvárról Cséres Lajos dr., a szakosztály előadója és Walszky Győző gazdasági szaktanár, a Gazdasági Egyület képviselőjében és Harabás Endre áll. tanítóképző tanár, mint érdeklődő, jelentek meg a szociális háztüznézésen.

Mintán ünnepi istentiszteletet hallgattak, a bizottság megkezdte a háztüznézést. Tizennégy gazda házat vették szemügyre. A kiegészítők a kapunál, életük párja pedig a pitvarajtóban fogadták magyaros vendégfogadó szóval az urakat, akik a házat teljesen összejárták.

Deák Ferenc birtokos vendégszerető házában elköltött ebéd után a bizottság megállapította a háztüznézés eredményét és az iskola udvarára vonult, ahol már a fala apraja, nagyja összegyűlt és azonnal kezdetét vette a gyermekkiállítás megismerése. A csecsemőjüket tartó, örömtől ragyogó arcú anyákat edes cseméik vették körül, akik belekapaszkodva anyjuk ruhájába, félénken tekintettek az urak felé. Cséres Lajos dr. szép beszédben megdicsérte az anyákat, akik ilyen sok, szép, egészséges gyermekkel tudtak a világ szemé elé kiállani, jelezve előttük, hogy az ő büszkeségük az egész ország büszkesége is egyuttal. Ezt követőleg a konyhai edényekből álló jutalmakat osztotta ki. Jutalomban részesültek: Kis Mártonné 9 élő gyermekkel, Dombi Jánosné 8 élő gyermekkel, Dezső Gergelyné, Szvetyán Jónné és Kis Istvánné 7-7 élő gyermekkel, Kis Gergelyné 8-ból 7 élővel, Bodor Gergelyné 8-ból 4 élővel, Csere Mihályné 6-ból 4 élővel, Kádár Györgyné, Cséte Bálintné, Dezső Sándorné 5-5 élő gyermekkel, Tóth Györgyné 10-ből 5 élő és Székely Józsefné 9-ből 3 élő gyermekkel.

A háztüznézés eredménye alapján első díjat nyert Szabó József gazda (egy nagyobb kukorica-morzsoló gépet), rajta kívül még jutalomban részesült hat gazda.

Az általános derűtséget okozó lepényevés után felvonult a két, 3-3 szál cigányból álló banda és megkezdődött a tánc, egyik körben a magyar s a másikban a románok ifjak részvételével és folyt lelkes jókedvvel, míg nem a nap lehanyatlott.

HIREK.

A méregkeverő főhadnagy.

Hofrichter imádkozik.

— Az Aradi Közlöny telefonjelentése. —

Bécs, május 25.

Késő estig tárgyalta a helyőrségi bíróság Hofrichter ügyét. Maga a vádlott többé nem jelenik meg bírái előtt, még csak egyszer, mikor az ítéletet hirdetik ki előtte dobpergés között.

A tárgyalásról természetesen alig szivárgott ki valami. Órák hosszat ismertette a hadbíró, aki közvádó és védő egyszemélyben, a vaskos vádiratot, a törvényszéki vegyészek, a papíros-szakértők és katonai pszichiáterek véleményes jelentéseit. A katonai bírák belefáradtak és az elnöklő alezredes többször adott pihenőt.

Hofrichter maga volt a legjobban meglepve, hogy olyan birtelen, váratlanul megkezdtek ügyében a tárgyalást, holott Drasztics és Mattauschek katonai pszichiáterek még javában megfigyelték elmeállapotát. A méregkeverő főhadnagy egészen meg van törve. Tegnapelőtt óta, mikor az első tárgyalásról visszavezették cellájába, egyáltalán nem evett, a szívt sem fogadta el, a mit kivételesen megadtak neki, szóltanul hever kemény ágyán, bámul a semmibe, de éjszakánként felhőrdül, keservesen jajveszékkel, majd felugrik ágyáról, térdreborul a cellájának falán függő Szűz Mária képe előtt s hangosan imádkozik.

A cella előtt őrködő katonák minderről jelentést tesznek a porkolábnak, a ki tartozik, bármikor hívják az őrk, odamenni. A megfigyelő katonai orvosok azt hiszik, hogy Hofrichter most is szimulál.

Tegnap több ízben hívatta cellájába a porkolábot s mindenáron valamit ki akart kímélni arról, hogy micsoda börtönbe vihetik, ha elítélik és az egyes katonai börtönökben milyen a bánásmód. A porkolábnak szigorúan tilos válaszolnia.

Bécsből jelentik: A mai tárgyaláson se hoztak még ítéletet. A pör igen lassan folyik. Még mindig az iratokat olvassák fel. A tárgyalást pénteken folytatják. Szombat este előtt ítélethozatalra nem kerül a sor.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma az ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

— időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 26-án az időjárás: enyhe, délen elvélve csapadék.

— Szerenád a királynak. Budapestről jelentik: A király tiszteletére az egyetemi énekarok ma este hét órakor szerenádokat adtak. A három egyetemi énekar száz tagja propelleren Budára hajózott, ahol az Albrecht-uton át a várpalota udvarára vonultak. Mikor a fehérsapkás dalárdisták helyet foglaltak, este hétkor megjelent az erkélyen a király, József főherceg, Augustus főhercegsasszony és gyermekeik. Az érekkor először Kohl Aladár? Királyhimnuszát adta elő precízen, egyöntetűen. A királyt láthatóan kellemesen lepte meg a gyönyörű ének és a művészi előadás. Ezután Festetics Leó gróf „Árvalányhaj” című műdalát énekeltek el, végül Andrásy Gyula grófné „Krasznahorka büszke vára” című dalára került a sor, amelyet ifj. Szebeny Antal dr. tárogató kísért. A leszálló est hangulatába pompásan illeszkedtek be a melabus kuruc melódiák. Hatásukat a közben-közben felhangzó tárogató nagyban emelte. Ő felsége szemmel látható gyönyörűséggel hallgatta az éneket. Mind a három dal nagyon tetszett neki, de

különösen az utolsó, melynél odafordult Augusta főhercegnőhöz és megjegyezte:

— *Igazán kedves.*

A szerenád végén Ő Felsége derűs arccal, szalutálva köszönte meg az ifjúságnak az élvezetet. Lelkes harsány éljenzés volt erre a visszhang. A király ezután visszavonult, aztán magához kéréte Hackl N. Lajos igazgatót és az énekkari elnököket. A kis trónteremben fogadta őket és meleg elismerését fejezte ki a sikerült szerenádért. Érdeklődött az énekkarok működése iránt és megegyezően köszönetet mondva kegyesen elbocsátotta őket.

A király, aki vasárnap utazik Boszniába, június 18-án rövid tartózkodásra ismét Budapestre érkezik, hogy a június 21-én összeülő parlamentet trónbeszéddel megnyissa.

— Az aradi munkapárt szervezkedése lankadatlan buzgalommal folyik a tulsó oldalról jövő neveltséges hírek ellenére is. Hiába harsogják az ellenpárton, hogy „nagy a lehangoltság a munkapártiak között, ott már mindenki elvesztette a kedvét” stb. stb. A munkapárt lemosolyogja a bömbölőket és dolgozik, halad a megkezdett uton. A százask bizottság ma este a Fehér Keresztben gyűlést tartott s az ott konstatált eredmények is azt mutatják, hogy a frázis gyárosok minden aknamunkája hiábavalónak bizonyul.

A munkapárt II. kerületi választóit kéri a választmány, hogy e hó 27-én, pénteken este fél 9 órakor a Répássy-féle 888-as vendéglőben tartandó pártértekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A munkapárt IV. kerületi választmánya e hó 27-én, pénteken este egyegyed kilenc órakor a Pannónia-szálló külön termében igen fontos értekezletet tart, amelyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Az aradi nemzeti munkapárt végrehajtó bizottsága naponta délután hat órakor, a párt irodájában, Batthyány-utca 20. tiltást tart, melyre a végrehajtó bizottság összes tagjainak pontos megjelenését kéri az elnökség.

Az aradi nemzeti munkapárt irodája Batthyány-utca 20. szám alatt van. Telefonszám 780. Érdeklődőknek egész nap rendelkezésre áll.

— Uj udvari tanácsos. Budapestről jelentik: Ő Felsége Maróthi-Fürst László nagykereskedőnek a magyar kir. udvari tanácsosi címet adományozta.

— Ferenc Ferdinánd és a bolgár király. Londonból jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös azért utazott el oly hirtelenül Londonból, mert a temetésen Ferdinánd bolgár király is megjelent, akivel Ferenc Ferdinánd rossz viszonyban van. Azt, hogy Ferdinánd király is el akar jönni a temetésre, a londoni udvar csak későn tudta meg, s így már nem volt alkalma Ferenc József királyt idejekorán értesíteni. Feltehetően bizonyos, hogyha Őfelsége megfelelő időben értesül a bolgár király emez elhatározásáról, más királyi herceg képviselte volna őt a temetésen.

— Utazási ösztöndíjak újságíróknak. Fővárosi tudósítónk jelenti: Zichy János gróf kultuszminiszter a magyar újságírók számára öt, egyenkint 1000—1000 koronás utazási tanulmányi ösztöndíjat adományozott. Ezt az elhatározását közölte a miniszter Rákosi Jenővel, mint az Otthon-kör elnökével s reá, valamint az Otthon-kör választmányára ruházta a jogot, hogy a stipendiumokra az arra érdemes újságírókat jelöljék ki.

— Kénes eső Magyarországon. Csáktornáról jelentik: Hétfőn délelőtt 11 óra körül Csáktornától északra sűrű fekete felhők jelezték, hogy északról nyugati irányban vonuló távoli zivatar húzódik a muraközi hegyek vidéke fölött, erős villámlás és dörgés kíséretében. Még aznap a Sztridófar-kashegyi állami szőlőtelepen erős, kénes tartalmu eső esett, amelyből a csapadékmérő állomás próbát is vett. E különös eseményről értesítették a pesti központi meteorológiai intézetet is, mely hivatva lesz szakértői véleményt adni e különös eső összetételéről és okáról.

— Az üstökös — köruton. Kőlesdről jelentik: Tegnap este 8—10 óráig gyöngye felhők mögött hosszukás ködfoltként volt látható a Halley-üstökös. — Zombolyáról táviratozzák: A Halley-üstökös tegnap este háromnegyed 8-tól fél 11-ig a nyugati égbolton halvány csóvával volt látható. — Kalocsáról írják: Tegnap este fél 9-től a Halley-üstökös a horizonttól 14 foknyira szabad szemmel jól volt látható. Csóvája a holdfény miatt csak rövid és homályos volt. Mozgása oly gyors, hogy észrevehető, amint megy az álló csillagok között. A kalocsai csillagból nyert értesülés szerint ma és holnap látható a legjobban, később ugyan fényesebb, de kisebb is lesz. Csóvája 30 foknyi, vagyis 25 millió kilométer. — Ujaradról jelentik, hogy ott ma este kilenc óra és fél tíz között a Halley-üstökös tisztán lehetett látni a nyugati égboltozaton.

— Hirschl Zsigmond vaslakodalma. Aradnak egy köztisztviselőben álló polgára ünnepeli holnap, csütörtökön vaslakodalmat, Hirschl Zsigmond és neje született Steinitzer Regina, akik házasságuk hatvanötödik évfordulóját ülik meg. Hirschl 88 éves korában fiass egészségben találja ez a ritka ünnep, amelynek alkalmából már sokan felkeresték szerencsekívánataikkal. Hirschl Zsigmond jótékonyasága közismert Aradon, számtalan alapítványa van már eddig is. A ritka családi ünnep alkalmából Hirschl Zsigmond egyik hozzátartozója 100 koronát juttatott Varjassy Lajos polgármester kezéhez, hogy azt Aradváros szegényei között, valláskülönbség nélkül szétossza. E házassági évforduló emlékére Hirschl Zsigmond az aradi szegényhonvédek részére 51 koronát adományozott. Hirschl Zsigmond és neje az országos magyar iskolaegyesületnek pedig 100 koronát adományozott a következő levél kíséretében:

Öröme annak, hogy szeretett feleségemmel együtt e hó 25-én egybekelésünk 65 ik évfordulóját a „vaslakodalmunkat” elértük, átküldünk száz koronáról szóló, az Aradi ipar- és népbank által kiállított 5%-os kamatozó betéti könyvecskét az országos magyar iskolaegyesület aradi fiókjának javára azon feltétellel, hogy a meddig az egyesület fennáll, mi ketőnknek együttes alapítványa, mint mindenkor tagoké az évi kimutatásban felvételessék. Arad, 1910. május 25. Tisztelettel Hirschl Zsigmond és neje szül. Steinitzer Regina.

— Házasság. Fenyves Károly aradi műépítész május hó 26-án déli 12 órakor vezet oltárhoz Bárány Aranka urleányt a szegedi izr. templomban.

— A korcsmai palackok és poharak hitelesítése tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium újabb rendeletet adott ki, amely ez edények méreteit is újra szabályozza. A rendelet hatályon kívül helyezi az e tárgyban a múlt év folyamán kiadott miniszteri rendeletet és azonnal hatályba lép ugyan, de az előbbi rendelet értelmében készített korcsmai palackok és poharak még három hónapig hitelesíthetők lesznek.

— Megvádolt ügyvéd. Egy pár héttel ezelőtt a sajtót az a hír járta be, hogy Timafalvi Nagy János, fővárosi ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen Bodi Sándor másodéves joghallgató ellen, hogy az tőle ezeregyszáznolcvan koronát ellopott. A feljelentést megelőzőleg hosszú levelezés folyt az ügyvéd és a jogász édesatyja között, aki egy nagyobb vidéki városban kir. főügyész. Egy ízben meg is egyeztek aképpen, hogy a főügyész részletekben kifizeti a hiányzó összeget, sőt az első részlet kifizetése meg is történt. Amikor a második részlet törlesztésére került volna a sor, a főügyész megtagadta a további fizetést, és egy levélben kijelentette, hogy a törvényes lépések megtételére felhatalmazza. Ugyanekkor a fiát egy elmeorvosintézetbe helyezte el. A feljelentés ezután megtörtént és a rendőrség a vizsgálatot folyamatba helyezte, a fiut azonban, tekintettel „súlyos idegbajára” nem hallgathatta ki és így az ügy egy ideig szünetelni fog. A mélyen sülyedt uri fiu ügye ezzel lekerült volna a napirendről, ha a főügyész apa nem veszi személyesen a kezébe az ügyet és nem kezd nyomozni. Ő ugyanis nem tudta feltételezni a fiáról, hogy ilyen mélyen sülyedt volna, bár meggyőződött arról, hogy a fiu nagy összegekbe kártyázott, sőt a fiu be is vallotta, hogy az ügyvéd zsebéből a pénzt ő vette ki. A főügyész fenn járt Sándor László rendőrkapitánynál is és előadta aggodalmait, sőt kijelentette, hogy meg van győződve fia ártatlanságáról. Az ügyvéd eljárását közönséges zsarolási manővernek minősítette és csupán az adatok beszerzésére vár, hogy ellene a feljelentést teggye. Ugyátszik a főügyésznek sikerült az adatokat (?) beszerezni, amennyiben Timafalvi Nagy János ügyvéd ellen zsarolás kísérleteinén a feljelentést teggye. A feljelentés, melynek előzményei általánosan ismeretesek, mindenütt kínos feltűnést keltettek. Az a körülmény, hogy a fiu beismerte a lopást, továbbá, hogy egy részletet az összegből vissza is fizettek, valószínűtlenné teszik a főügyész állításait.

— Ellopott korcsma. Nagyvárad határában régi, híres korcsma volt a Hágó korcsma. Valamikor, a régi betyáridőben, gyülekező helye volt ez a rozszant, dűledező ház a Nagyvárad felé kuszáló, portyázó szegénylegényeknek. De azóta is, hogy a betyárrománika kipusztult, a rendőrségnek állandóan figyelnie kellett a Hágó korcsmát, mert a város határának ezen az elhagyott helyén sok regényes és a büntetőtörvénybe ütköző eset történt meg. Még élénken emlékeztet az a vakmerő rablóátadás, amelyet pár évvel ezelőtt a Hágó korcsmánál a cigányok elkövettek. Ezt a regényes multu, kalandos házat most furesa végzet érte. Egyszerűen ellopták. A Hágó korcsmaiban ugyanis pár hónap óta senki sem lakik. Senki sem akarta kibérelni. A lovasrendőrök néha arra néztek, kutatni a környéket. Tegnap estefelé egy lovasrendőrcsapat ment ki a korcsma felé és furesa dolgokat látott. A Hágó korcsma a helyén nem volt. Az egész épületet ismeretlen emberek szétzedték, szétcipelték. A tetőzetet és a falakat csákánnyal bontották le és a tégladarabokat szétcipelték. Egy pár tűzfal és egy pár korhadt gerenda maradt a korcsma helyén. A vakmerő emberek ellen, akik lerombolták a Hágó korcsmát, széleskörű nyomozást indított meg a nagyvárad rendőrség.

— Adomány. Néhaj Szilvási Nándor nyug. Acsev. mozdonyvezető részére szánt koszorú megváltás címén 20 kor., szóval husz koronát juttatott a Bores Beni-szoboralap javára az Acsev. mozdonyvezető kar, mely összeg az Arad-esenádi gazd. takarékpénztár 10235. sz. könyvében elszámoltatott.

— Elzúllott uri fiú. A múlt hét elején a szilágycsehi csendőrség átiratot küldött a kolozsvári rendőrfőkapitánysághoz. Ebben az átiratban arról értesítették a rendőrséget, hogy Szilágycseh községben Fléger György gyógyszerésztől, a még alig 19 éves gyakornok, Reschner Gyula, 200 korona készpénzt és 150 korona ruhaneműt ellopott s azután megszökött.

Az átirat vételekor a rendőrség bünygyi osztályán erőlyes nyomozást vezettek be. A nyomozás tegnapig azonban eredménytelen maradt. A tolvaj gyakornok nyomtalanul eltűnt. Tegnap délután fordulat állott be a sikertelen nyomozásban. Maurer Jenő rendőrtisztviselő ugyanis tudomást szerzett arról, hogy a Wesselényi Miklós-utcában levő Hungária szállodában már napok óta egy felette gyanúsán viselkedő fiatalember lakik, aki eddig már 21 korona adósságot is csinált. Maurer rendőrtisztviselő erre kiszállt a szállodába, amelynek 17. számú szobájában a már egy hét óta körözött Reschner Gyulát találta meg. A tolvaj gyakornokot a tisztviselő nyomban letartóztatta és zárt kocsin bevitte a főkapitányságra. A főkapitányságon dr. Hudolin Lajos fogalmazó fogta vallatóra a megtervezt ifjút. Reschner Gyula töredelmes vallomást tett s menteségül arra hivatkozott, hogy nem tudott ellentálni a szenvedélyének, mely a dorbézolásra csábította. Az ellopott pénzre és a ruhaneműkre vonatkozólag azt vallotta, hogy úgy a 200 koronát, mint azt a pénzt amit az elkönyvettyelt ruhaneműkért kapott, néhány barátjával itt Kolozsvárt pár nap alatt ellumpolta. Ezalatt megérkezett a rendőrségre a tolvaj gyakornok Kolozsvárt lakó nagybátyja, akit időközben értesítettek az elfogatásról. Reschner nagybátyja a rendőrségen kijelentette, hogy sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget nem vállal az unokaöccséért, mert az már a Brassóban lakó édes apját, Reschner Gyula fővámi ellenőrt is több ízben meglopja. Így tehát vajmi kevés kilátás van arra, hogy a megbocsátás, az elszámolt eredményre, a fiú megjavulására vezetne.

— Nagy munkásszerencsétlenség. Pusztaszentilőrincen, az ottani kavicsbánya szomszédságában, van a Szemere Miklós-telep, egy nyaralótelep, amely most áll építés alatt. Jelenleg a csatornázási munkálatok folynak. Ma reggel 7 órakor, még a munkaidő bekövetkezése előtt, három munkás ment le a csatornába. Alighogy leértek, a meglazult föld beszakadt és a három munkást eltemette. A többiek, akik szemtanúi voltak a földbomlásnak, oda-siettek és beugráltak a csatornába. A beugrálás következtében az alépitmény tovább beszakadt és a mentésre sietett munkások közül is eltemetett kettőt. Ezeket hamarosan kimentették és kihúzták még három munkást az eltemetett öt közül. A föld alatt maradt Hoszpoczki Károly és Jenei Lajos napszámosokat mindaddig nem sikerült kimenteni és valószínű, hogy ezek élve már nem is kerülnek elő. Budapestről kihívták a mentőket. A kimentett és súlyosan sérült Boldog Ferenc és Boldog István napszámosokat behozták a Szent-István kórházba.

— A szegedi repülőverseny. Montigny gróf, a hamar nagy népszerűsége szert tett fiatal aviaticus Lilleből, hova nagybeteg anyját látogatására utazott, már visszaérkezett Budapestre, s a legközelebbi napokban Croquet-val együtt Szegedre megy, hogy az e hó 29 én tartandó verseny repülőterére átalakított lóversenyteret tájékoztató előjából megtekintsék.

— Halálos szerencsétlenség a szegedi lóversenyen. Szegedről jelentik: A mai tavaszi lóversenyek altishti futamában Kriegler Ferenc őrmester Csalfa nevű lova a harmadik gát átlépésénél elbukott és lábát törte. Az őrmester a ló alá került, koponyarepedést és súlyos agyrázkódást szenvedett. Kórházba szállították, ahol a halállal vívódik.

— Aradi cimbalomtanító sikere. Folyó hó 23 án az orsz. magy. kir. zeneakadémián Flóra János az akadémia cimbalom-tanszakából szép sikerrel vizsgázott. 2295

— Ifj. Niemetz Ferenc, kertészmérnök — Temesvár. A tájkertészet és kertművészet a kiállításnak önálló csoportja. Ennek a résznek Ifj. Niemetz Ferenc kertészmérnök kerttervei a szenzációja. A gyönyörű kidolgozású tervek a laikus nézőt is megragadják, de ezeknek értékét csak a szakember tudja méltányolni kellőképpen, aki a tervek nyomán látja a kivitelt is. Serényi Béla gróf is érdeklődött Niemetz tervei után, amelyek közül különösen tetszett a temesvári Dózsa-tér, az aradi Kossuth-szobor környéke és több kastélypark tervezete. Serényi gróf nagy elismeréssel gratulált az ambiciózus kertészmérnöknek és megköszönte érdekes magyarázatait. 2277

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban május 25-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Ackerman Ferenc vasuti főkezőnek Antal nevű fia, Gianotti Nándor szabónak Erzsébet nevű leánya, Reisz Vilmos fűszerkereskedőnek István nevű fia. Meghalt: Árpási József 51 éves asztalossegéd, Nagy Anna 5 napos leánya, Mangucz József 15 éves fiú, Régenbogen Dénes 18 éves kerégyártó tanuló, Kuzman Mihály 14 éves fiú, Batta Gyula 62 éves süteményáruló.

— Náder J. késműves cég Arad (Minorita-palota.) Megérkeztek a legjobb hajsütővasak, ugymint hajfodorító Marcell és ondolirozók. Ajánljuk a sportolók részére kerekas korcsolyáit. Sportegyletek előnyben részesülnek. 1881

— Tulzsfolt raktár miatt az összes női börténkák, selyem ridikülök, kofferek, pénz, szivartárak és más bőrárak, valamint tennisz verő, footballok, kerekas korcsolyák, mélyen le szállított árban lesznek eladva Hegedűs Gyula üzletében. Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon szám 506. 1761

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szilágy-Lipóci Salvator-forrás-üzlet, Budapest, Rudolfsrakp. 8.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Borosjenői csendélet. Két évvel ezelőtt egy vasárnap délután Szloboda György és Kostyán Antal borosjenői lakosok nagyon fel találtak önteni a garatra. Annyira berugtak, hogy a törékeny korcsmai holmik komoly veszélyben kezdtek forogni, mire a korcsmáros elszalajtott a hatóság embereiért. Csakhamar megjelentek a helyszínen Baul Tódor, Mikuts Tódor és Batrina Szilárd községi rendőrök, akik először haza akarták küldeni a berugott embereket, de mikor ezek nem engedtek, megfogták őket, hogy a község házában aludják ki mámorukat. Csak hogy ez nem ment könnyen. Szloboda nem hagyta magát, kézzel-lábbal tiltakozott, rugott, kapálózott és hatalmasan nyakonvágta az egyik rendőrt, Kostyán pedig botot emelt a hatóság embereire. Erre ezek se vették tréfára a dolgot, megfogták a berugott embereket és a község házában alaposan elverték. Kostyán és társa hetekig hordták testükön a rendőrök oszmaínak a nyomát. A csendélet utolsó epizódjaként ma mind az ötén a vádlottak padjára kerültek és békés egyetértésben ültek egymás mellett. A törvényszék Pogonyi Nándor ügyész vádbeszéde és Kell József dr. védőbeszéde után valamennyit bűnösnek mondta ki. Szlobodát és Kostyánt hatóság elleni erőszak vétsége miatt három-három napi fogházra, a rendőröket pedig könnyű testi sértés vétsége miatt 40-40 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Meggyilkolt földbirtokos. Eperjesről táviratozzák: Az eperjesi törvényszék mint esküdt-bíróság a Nagyvitői Fleischer Armin földbirtokos ellen elkövetett emberölés ügyében a 15 éves Schneider Tibort mint tettest egy évi és kilenc havi börtönbüntetésre ítélte, a társtettes-séggel vádolt ifjabb és idősebb Schneider Gyulára nézve pedig az eljárást megszüntette.

§ A munkásbiztosító — pörvesztés. Makóról jelentik: érdekes pört nyert ma meg Makó város. Az új munkásbiztosító törvény értelmében minden 2400 koronán aluli fizetéssel bíró hivatalnokot tartozik munkaadója a munkásbiztosítóba beírni. Makó város ezt nem tette, sőt pörbeszállt a munkásbiztosítóval, mely most dönt el Makó javára. A döntés jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy más városok is vannak, amelyek hasonló álláspontot foglalnak el.

TÁRKASÁGOK.

(Ha drága a jég.) Egy aradi kávéházban a jégdrágaságról beszélgettek s valaki föllevenítette ezt a történetet:

— Pankota aradmegyei községben jártam egy télen, — mondta a kávéházi elbeszélő. — Benyitok egy cukrászdába, amely kisvárosban a kávéházat helyettesíti. Két szobából állott a helyiség, de alighogy leültem az első szobában, fogvacogva állottam föl. Rettenetes hideg volt benn. Átmenekültem a másik szobába, de itt majd hogy el nem ájultam a nagy forróságtól. Mintha csak egy gőzfürdőbe nyitottam volna be. A pincér udvariasan mondta:

— Kérem, tessék talán a másik szobába átmenni, itt még nincs elég meleg!

— Mit mond? Itt még nincs elég meleg? Hissz majd megfőlek!

A pincér a hőmérőre mutatott:

— Tessék megnézni, még csak huszonnyolc fok! Még két fok hiányzik.

Valóban kinyitotta a kályhaajtót és hatalmas fahasábot dobott a pokoli tüzre. Most már elhatároztam, hogy végére járok ennek a furcsa rejtélynek, még ha megsülök is. Leültem és vártam. Csakhamar egy nagy társaság érkezett, urak és hölgyek vegyesen. Mind bundában voltak, de a bunda alatt könnyű nyári ruha volt rajtuk. Körülültek egy asztalt és jókedvűen rendelgettek, mialatt buzgón túrrülgették az izzadságot az arcukról:

— Kérek egy jegeskávét!

— Én kérek egy szelet vaniliát és epret!

— Én egy tutti-frutti-fagyaltot kérek!

Ámulva kérdeztem a pincértől:

— Kik ezek?

— Ez kérem egy rendes fagyaltozó társaság. Mind nagyon szeretik a fagyaltot, kérem alászan.

— Télen?

— Hát mit csináljanak? Nyáron nem jutnak hozzá, mert drága a jég nálunk.

(Ég és föld.) Kurtics környékén, ahol, ameddig csak a szem ellát, minden Nádasdy-birtok, van valahol egy kis iskola. Ebben a kis iskolában van egy derék tanító, akinek Csihár a neve. Ez a tanító nemrégiben a menny és föld közt való különbséget magyarázta a tanítványainak.

— A menny, édes gyermekeim — mondta szeliden — az az, ami fölöttünk van...

Azán áttért a földre. Magyarázta, hogy mi a föld. Hogy az a föld, ami itt körülöttünk elterjed, amit látunk, ha szétnézünk, ami...

Szóval tűzbe jött és nagyon lelkesen magyarázott.

— Igen, gyermekeim — végezte az előadást — a menny, az az Istené. A föld, a Nádasdy grófé.

(E'mmán Döfi) Egy megyei nagybirtokos, aki világleletében nagy különre hűben állott, meghalt a múlt évben. Egyenes örököse nem volt, de a rokonság annál bővebb számmal jelent meg a végrendelet felbontásánál. A buzgólkodásnak volt is értelme: négyezer hold fekete, zsíros dunántúli föld és nagy csomó pénz maradt az elhunyt után.

A közjegyző szobájába csakugy tolongott a gyászoló gyülekezet: egy községadsergebeli főhadnagy, egy albiró, egy újdonsült földbirtokos házaspár, egy kamarás és még mások. Halálos csendben

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor. 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitűnő hatású erős növénykeverék

—20, —50 és 1 koronás dobozokban,

továbbá terpentinszesz, kámför, naftalin, zuzott bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősített dalmát rovarpor

—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve.

Padlófényesítésre

— és —

Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr. Friedländer-féle francia takarékpadiópaszta 1 kis doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egyaránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz $\frac{2}{10}$ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20 fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin, Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólcsetek, szivacsok, szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák

legjobb és legolcsóbb

bevásárlási forrása

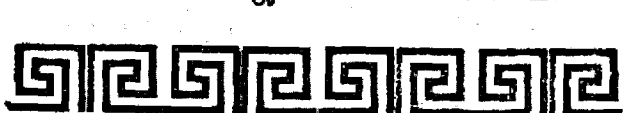
811

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába.

Lafkadio H.: Kokoró, Egy önkéntes naplója, Palásthy: Baccarat ő felsége, Szomoró: A nagyasszony, Szomaházy: Mesék a huszadik századból, Vera: Egy leány naplója, Szikra: Judith, Bataille H.: A botrány, Connan Doyle: Az elhagyott vitorlás, A megrontó szemek, Duval: A szép asszony ágya. A kényes ügy, Ahogy az asszonyok szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek, Ahogy a lányok szeretnek, Szerelem vására. Biró: A családi tűzhely, Lengyel G.: Véletlenek, Pekár: Rembrandt fejek, Szomaházy: A fehér asztal, Selyemruha, Biró L.: Marie, Croker: Váratlanul, Renaud: Szentmihály-hegyi ördögös, Harkányi: A holnap asszonyai, A holnap férfiai, Dr. Loránd: A vénülés, Szini: Egy sápadt asszony, Hatvány: Én és a könyvek, Tábori C.: Pesti élet, Schaw Bernard: Warrenne mestersége, Lester F. W.: A haladás lelki tényezői.

Németben: Hauptmann H.: Steinigthn, Ginckey K. F.: Geschichte einer stillen Frau, Rosenkrantz P.: Gräfin Polly, Humphry W.: Daphne, Sienkiewicz: Strudel, Wothe Anny: Am roten Kliff, Rose Felicitas: Die Eike von Eichen, Geijerstam: Die alte Herrenhofallee, Sudermann: Strandkinder, Ballester: Palazzó Iván, Wiggin Douglas: Was sich in dem Gasthaus begab, Frenssen: Klaus Heinrich Baas, Mann Thomas: Königliche Hoheit, Zobeltitz F.: Eva wo bist du? Bronson H.: Meeresgold, Ewers H.: Der Zauberlehrling oder die Teufelsjäger, Bartsch: Elisabeth Kött, Lagerlöf: Gösta Berling, Croker: Die jüngste Miss Mowbray, Cerri L.: Evae Aphrodite, Jakobsen Die Lore am Tore, Höcker: Ich grolle nicht, Twain Mark: Des Treulosen Ende.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták! Vidéki bérlet

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy fizetenként 14 fill.

Tilzer: Liliom, Kálmán Imre: Obsitos, Zerkovitz: Teaház gyöngye, Most amikor minden virág nyílik, Sas Náci: Czigánysors, Dr. Gellén: Parlament induló, Zerkovitz: Gírem-górom óriási baj, Szépen Sietek?! Weiner: Hajó az éjszaka mulatni kell, Zerkovitz: Ujjé! A ligetben nagyszerű, Lehár: Zigeunerlebe, Zerkovitz: Előadás végén, Erbő Viktor: Katonazene, Ferenczy Gy.: Miért? Kun M.: Hajnali dal, Weiner: Neger smokk, Szabad-e bemenni? Darewsky: Őn az a nő? Szepessy: Züllő nóták, Albini: Báro Trenk, Sajó: Őres a fészek, Raimann: Tipp mamsel, Nádor: Boldogtalan voltam, Zerkovitz: De jó volna, Califano: Carmela mia, Sas Náci: Asszony nóták.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSU,

831

könyv-, zenemű és papír kereskedése Aradon

Telefon 883. sz.

8927—1910. kh. szám.

Hirdetmény.

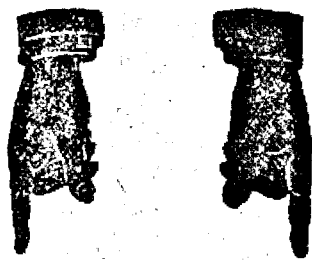
Közhirre teszem, hogy egy előfordult veszettségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. május hó 19-től számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-c. végrehajtása tárgyában a nagyméltósága m. kir. földművelésügyi ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint I.-sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Arad, 1910. évi május hó 19.

Sarlót,
főkapitány.

Nyomdánkban

egy ügyes

kifutó fiú

azonnal

felvétetik.

Braun-féle férfi és gyermek ruhák mélyen leszállított árban kaphatók

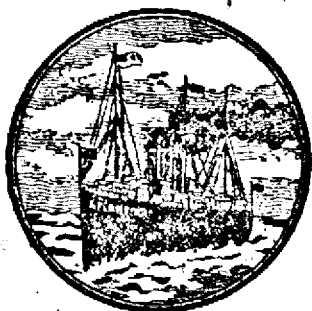
FORRAI-UTCA, gr. Nádasdy palota.

Üzletfelosztás folytán az összes üzleti berendezések eladóak.

Legjobb és legolcsóbb forrás.

Kizárólagos

kávé

tea és rum

= üzlet. =

ATLANTIKA KÁVÉ és TEA BEHOZATAL

Villanyüzemű kávépörkölőn (legújabb rendszer)

minden órában friss pörkölés.

ARAD, Andrassy-tér 20., sz. szemben a megyeházzal.

Szakzszerű, példásan tiszta kezelés.

Városi és megyei telefon 609. sz.

A tótváradai körjegyzőségénél

egy 40 éven alóli, jegyzői teendőkben, s különösen az adóügyekben teljesen jártas, feltétlen józan életű, kifogástalan erkölcsű és magaviseletű, megbízható

egyen

évi 800 kor fizetés, végrehajtások alkalmával 4 kor. napidíj mellett azonnali s állandó

alkalmazást nyer.

Román nyelv tudása feltétlen megkívántatik.

Amennyiben alkalmazott az adóügyet önállóan vezeti, körjegyző által még külön díjazásban is részesül.

Ajánlatok feltétlenül okmányolandók. 2289

Tomutia Vazul,
körjegyző.

5826—1910. kh. szám.

Hirdetmény.

A sertésvész (sertés pestis) és a sertés orvanc terjedésének megakadályozása céljából a magyar királyi földművelésügyi minisztérium által kiadott 2300—III. 3—1910. számú. körrendelet az érdekeltek által a kapitányi hivatal állategészségügyi osztályánál és a Gáji alkaptányi hivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthező.

Arad, 1910. évi május hó 13.

Sarlot,
főkapitány.

2198—1910. pm. sz.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél 6 korona napidíjjal javadalmozott közbiztonsági állatorvosi állásfűrésedet meg. Felhívom a szabályszerű képzettséggel bíró pályázni óhajtozókat, hogy a képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelendő pályázati kérvényeiket hozzámm 1910. évi május hó 31-ig nyújtsák be.

Aradon, 1910. évi május hó 12.

Varjassy,
polgármester.

10164—1910.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a hatósági jéggyár szerelési munkálatainak késedelmezése folytán a városi jégszállítást nem f. hó 20-án, hanem egy későbbben hirdetményileg közölteendő napon fogjuk megkezdeni.

Arad, 1910. évi május 19.

A városi tanács.

Miután még csak egy pár napig lesznek Aradon, így a még meglevő valódi és eredeti

párizsi női kalap

készletemet

leszállított árakon

adom el.

Kérem a tisztelt hölgyközönség szíves látogatását. 1066

K. Ritscher

Ötvös-utca 1, Rozsnyai-ház.

Ujonnan berendezett üzletemben

a legújabb divatu I. Hüffel és Böhm-féle legkifinomultabb minőségű valódi nyulszőrű és saját készítményű

Tavaszi és Nyári

kalapjaimból

nagyválasztéku raktárt tartok.

Női model szalmakalapok nagy raktár.

Ugyesintén panama és más kalapok festését, javítását és tisztítását jutányos áron elfogadom, cilinderek vasalását azonnal eszközölöm.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kérl

Bittenbinder Konrád

Arad Deák Ferencz-utca 24. sz.

Algyógy

865 méter a tengerszine felett,

vasas-kénos, Erdély egyedüli 34° természetes hévízü gyógyfürdője és klimatikus üdülőhely.

Hatásos gyógyerejű vize kitűnően javaltatik: Belsőleg mint ivó gyógymód, egymagában vagy különböző hozzávalókkal:

1. Gyomor, bél, máj és epehólyag, sárgaság, epekövek.
2. Vesekövek, hólyagbántalmaknál.
3. Izomszűz és idült ízületi gyulladásoknál, továbbá az ezen bántalmaknál visszamaradt ízületi merevségeknél.
4. Különböző idegbántalmak kapcsán fellépő bénulások, csont és csont-hártyaloboknál, csonttörések eseteiben.
5. Bőrbántalmaknál, idült viszketetéseknél, alszárfelekelyeknél, idült izadványok felszívását sietető esetekben.
6. Női ivarszervek betegségeinél, méh- és méhszövetközötti loboknál, hószámi zavaroknál.
7. A vérképződés gyarapítására és véralkatjavítására (anemia, chlorosis).

Mint klimatikus gyógyhely kiválóan alkalmas:

8. Lábadozók (reconvalescensek) részére, továbbá
9. Táplálkozási zavarokban szenvedők részére, ilyenek vérszegénység, fejfájás, görvéllykor.
10. Az algyógyi vasas-láp pedig kitűnő sikerrel használtatik mindazon esetben, a hol a vért a belső szervektől tartósan el kell vezetni.

Lakás, kellemes és a kor igényeinek megfelelően berendezett szobák napi 1.60 kor.-tól 4 kor.

Pansio, lakás, étkezés személyenként napi 5 korona. Izraeliták részére szigorúan felügyelt rituális konyha.

Gyönyörű kirándulóhelyek, felséges természeti panorámák, kitűnő állandó cigányzene.

Vasutállomása gyorsvonatok megállóhelye Szászváros, személyvonatok megállója Romosz Algyógyfürdő, honnan kényelmes társaskocsi közlekedés van fenntartva. 2284

Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

a fürdőkezelőség, Algyógyfürdő.

**A Batthyányi-utca 11. számú földszintes
ur lakóház**

folyó évi november 1-től bérbeadó.

A házban van egy nagy utcai lakás, amely áll 6 szobából, előszobából, fürdőszobából, konyhából, éléskamarából, 2 cselédszobából, nagy üvegezett folyosóból, verandából és két udvari különszobából. Van azonkívül egy két szobából és konyhából álló, szolgaszemélyzetnek alkalmas, külön udvari lakás, van mosókonyha, nagy pincehelyiségek, istálló, kocsiszin, nagy udvar, szőlős- és díszkert.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Dr. Parecz Béla ügyvéd,

Batthyányi-utca 27. szám alatt.

2299

Magyar kir. államvasútak.

N y á r i m e n e t r e n d.

Érvényes 1910. május hó 1-től.

Árad - Budapest.									
Állomások		Szv. I. II.	Gyv. I. II.	Szv. I. II.	Gyv. I. II.	Fvssz. I. II.	Szv. I. II.		
Árad	ind.	5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-18		
Sófronya		5-23	—	11-41	—	5-08	9-12		
Kurucs		5-57	8-36	11-55	4-35	5-25	10-18		
Lókőháza		5-53	—	12-10	—	5-44	10-11		
Bánhidai ma'or		5-53	—	12-16	—	5-51	—		
Ócsaágut		6-02	—	—	—	5-56	—		
Kőtegyháza	ért. ind.	6-10	9-00	12-28	4-58	6-08	10-46		
Ujkigyós		6-11	9-01	12-34	4-59	6-25	10-51		
Békés-Csaba	ért. ind.	6-24	—	12-47	—	6-41	11-16		
Békés-Csaba		6-35	9-19	12-59	5-17	6-51	11-31		
Békés-Csaba		6-43	9-22	1-29	5-20	7-17	11-53		
Békés-Földvár	ért. ind.	6-56	—	1-42	5-31	8-02	11-53		
Békés-Földvár		6-57	—	1-44	5-32	8-04	11-53		
Mesőberény		7-07	9-41	1-54	5-39	8-20	12-11		
Gyoma	ért. ind.	7-31	10-01	2-18	5-59	8-47	12-30		
Gyoma		7-36	10-06	2-25	6-06	8-55	12-47		
Mesővár	ért. ind.	8-02	10-29	2-53	6-17	9-25	1-17		
Mesővár		8-03	10-30	3-01	6-23	9-33	1-23		
Pusztai-Pó		8-27	10-44	3-22	—	9-53	1-47		
Pusztai-Tenyő		8-39	—	3-33	—	10-11	2-02		
Szajol		8-52	11-09	3-47	6-59	10-27	2-16		
Szajol	ért. ind.	9-10	11-12	4-03	7-12	10-43	2-41		
Szolnok	ért. ind.	9-20	11-19	4-15	—	1-01	3-03		
Szolnok		9-44	11-35	4-38	—	1-50	3-27		
Ujszász	ért. ind.	9-49	11-37	4-43	—	1-59	3-32		
Tápiógyörgye		10-08	—	5-02	—	2-01	3-41		
Tápiószéle		10-27	—	5-17	—	2-15	3-55		
Nagykátá		10-51	12-09	5-43	—	2-43	4-21		
Tápiószecső		11-08	—	5-59	—	3-10	4-39		
Tápiósúly-Tápiósáp		11-22	12-29	6-11	—	3-26	4-53		
Mende		11-37	—	6-24	—	3-42	5-16		
Gyömör		11-46	—	6-33	—	3-51	5-25		
Maglód		11-53	12-47	6-41	—	4-01	5-27		
Rákóc		12-17	—	7-07	—	4-32	5-53		
Kőbánya fel. p. u.		12-23	—	7-15	—	4-46	6-01		
Budapest k. p. u.	ért.	12-30	1-15	7-22	—	4-50	6-10		

Budapest-Arad.									
Állomások		Szv. I-III.	Gy. I. II.	Szv. I-III.	Gy. I. II.	Szv. I-III.	Gy. I-III.	Szv. I-III.	Gy. I-III.
Budapest kpu.	ma.	11-25	8-00	3-	12-20	9-58			
Kőbánya felső p. u.		11-55	8-10		12-30	9-48			
Rákos		11-55	8-17	2-12	12-37	9-55			
Maglód		12-18	8-44		1-14	10-02			
Gyömrő		12-28	8-52		1-22	10-17			
Mende		12-38	9-00		1-14	10-27			
Tápiósüly-Tápkőszap		12-48	9-11		1-22	10-38			
Tápióscsésző		1-07	9-21		1-31	11-08			
Nagykátá		1-32	9-41	3-03	2-19	11-33			
Tápióscsésző		1-32	9-58	3-16	2-43	11-43			
Tápiógyörgye		2-01	10-09		2-53	11-53			
Ujvárad	ért. ind.	2-18	10-24	3-53	3-10	12-07			
Szolnok	ért. ind.	2-17	10-27	3-34	3-12	12-11			
Szajol	ma.	2-55	10-50	3-51	3-40	12-35			
Pusztá-Tenyő		2-52	9-20	11-09	3-58	4-07			
Pusztá-Pó		3-17	9-32	11-25	4-11	4-27			
Mezőtár	ért. ind.	3-31	11-37		4-40	1-03			
Gyoma	ért. ind.	3-43	11-48	4-27	4-53	1-28			
Mezőberény		4-07	10-02	12-05	4-41	5-21			
Békes-Földvár	ért. ind.	4-17	10-03	12-10	4-42	5-24			
Békés-Csaba	ért. ind.	4-55	10-26	12-33	5-01	5-53			
Kétegyháza	ért. ind.	5-08	10-32	12-40	5-02	6-00			
Országút		5-53	10-52	1-04	5-22	6-15			
Bánhid majar		5-37	1-13	5-30	6-14	3-11			
Lőkősháza		5-44	1-15	5-32	6-17	3-57			
Kurtics		6-06	11-10	1-28	5-43	7-53			
Sotronya		6-36	11-12	2-05	5-53	7-29			
Arad	ért.	6-49	2-17		7-42	4-48			
		7-03	11-29	2-29	6-11	7-58			
		7-04	11-30	2-34	6-15	7-57			
		7-12			8-05				
		7-17			8-09	5-10			
		7-25		2-51	8-17	5-15			
		7-41	11-54	3-05	8-35	5-28			
		7-52		3-15	8-43	5-37			
		8-07	12-12	3-29	9-03	6-02			

Arad-Tűzta.						
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tűsz.
Arad ind.	12-21	2-14	4-04	7-31	6-32	10-00
Glogovác		2-26	4-15		6-43	10-21
Csicsér		2-37	4-24		6-52	10-31
Szörök Ménés		2-49	4-37		7-05	10-57
O-Paulits		2-55				
Paulits ...		3-02	4-48		7-17	11-18
Baracska		3-07	4-53		7-22	
H-Radna (6)	12-35	5-15	5-01	7-41	7-29	11-55
(1.)	12-55	3-25	5-09	7-41	7-24	11-58
Mihova-O.		3-38	5-24			
Konop ...		3-49	5-40		7-56	12-38
Bersova		4-06	6-03	8-13	8-12	1-08
Soborszta	1-50	4-48	6-55	8-45	8-55	2-20
Zam ...	2-09		7-25	9-15	9-20	2-50
Mar.-illye	2-35		8-10	9-53	9-59	4-02
Dava	2-58		8-45	10-33	10-39	5-11
Piski (6)	3-09		9-02	10-45	10-52	5-14
(1.)	3-16		9-17	10-50	11-07	6-00
Szendrő	3-35		9-35	10-57	11-34	6-30
(6)	4-00		10-35	11-33	12-17	7-23
(1.)	4-16		10-55	11-33	12-24	7-25
Sz.-Sándor (6)	4-27		10-55	11-33	12-37	7-41
(1.)	4-35		11-05	11-33	12-44	7-44
Tűzta (6)	7-35		11-05	11-57	1-10	8-21

Tővis—Arad.						
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.
Tővis ind.	3-15	3-55	10-57	2-00	8-51	
Gy-Fehérv (e	3-35	4-25	11-19	2-25	9-21	
(1.	3-35	4-39	11-21	2-30	9-23	
Alvincz (e	3-35	4-44	11-32	2-44	9-33	
(1.	3-35	4-48	11-42	2-48	9-38	
Szászváros	4-14	5-33	12-16	3-34	10-55	
Piski (e	4-44	5-55	12-35	3-57	11-17	
(1.	4-44	6-15	12-55	4-12	10-39	
Déva	5-55	6-29	1-09	4-27	11-47	
M.-illye (1.	6-55	7-11	1-39	5-10	12-29	
Zám ...	6-55	7-44	2-09	5-45	1-11	
Soborstin	4-15	8-17	2-33	6-18	1-39	
Berzova	5-03	8-58	2-57	6-57	2-25	
Konop	5-25	9-15	7-15	7-15	2-43	
Milova-O.	5-35	9-25	7-23	7-23	2-55	
M.-Ráda (e	5-55	9-37	7-34	7-34	3-05	
(1.	6-05	9-44	7-43	7-43	3-19	
Baracska	6-14	9-52	7-51	7-51	3-28	
Paulis	6-21	10-10	8-03	8-03	3-37	
O-Paulis	6-28				3-44	
Győrök Menes	6-38	10-14	8-16	8-16	3-55	
Caisér	6-53		8-27	8-27	4-03	
Glogovác	7-08	10-38	8-38	8-38	4-18	
Arad	7-21	10-50	8-43	8-43	4-31	

Temesvár-Józsefváros.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.
Arad ind.	6-15	12-17	4-48	7-09
Új-Arad	6-25	12-28	5-04	7-19
Nemeth-Ságh ...	6-42	12-44	5-27	7-38
Vinga	6-55	12-56	5-52	7-49
Orczyfalva	7-08	1-07	6-08	8-01
Merczfalva	7-16	1-17	6-18	8-16
Szt.-András	7-27	1-28	7-27	8-21
Temesvár-Jy. ... trk.	7-44	1-45	7-50	8-44

Temesvár-Józsefváros—Arad.				
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jy. ... ind.	6-06	8-45	2-24	9-38
Szt.-András	6-20	9-09	2-42	9-51
Merczfalva	6-33	9-27	2-56	10-03
Orczyfalva	6-44	9-42	3-07	10-17
Vinga	6-54	10-05	3-17	10-29
Nemeth-Ságh	7-11	10-23	3-30	10-46
Új-Arad	7-28	10-47	3-47	10-59
Arad trk.	7-38	11-00	3-56	11-11

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Olcso bevasárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“

291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Vázon maradványok minden árban!

A tavaszi idényre! Ajánljuk
nagyválasztéku szövet, delain,
zephir és karton raktárunkat
a legolcsóbb áron.

Fegyházban kötött harisnya.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kaszinók, vendéglősök és ma-
gánosoknak a **legjobb minő-
ségű** 2007

gyertyánfa-bábukat

és I-ső osztályu

lygnum-sanktum tekegolyókat

b. figyelmébe ajánlja

Bauer Gyula

Arad, Andrassy-tér, Mi-
norita-palota.

Unatkozom!

Társaságbeli, fenkölt gondolkodásu,
zeneértő nővel keresném a lelkek
összhangját. Kaland kizárva. Fő-
postarésztante „Édes zongoráorák“.
2282

Fiatalki hivatalkok

németül beszélő hölgygyel megis-
merkednék. Legszigorubb diszkré-
ció. Levelet főpostára nyugta ellen
„Angenehmes Plauderstündchen“
jellegére kérek. 2283

Újonnan épült

négyszobás lakás, vízvezetékekkel,
fürdő és többivel augusztus 1-sőre
kiadó Rákóczi-utca 15. sz. 2291

Öcska ablakok,

ajtók, valamint kőmives állvány-
fák, pallók és egyéb szerszámok
jutányos árban eladó. Bővebbet
Magyar-utca 18. sz. alatt. 2292

Fejsze-, Miklós-utca

és legelősor sarkán egy újonnan
épült ház nagy telekkel, 14 évig
adómentes, jutányos árban eladó.
Bővebbet Magyar-utca 18. 2293

Sürgősen eladó

betegség miatt egy régi, jó mene-
telű mosó-, fényvasaló és vegy-
tisztító-intézet, gázzal felszerelt
gépekkel, Brassóban. Bárkinék biz-
tos megélhetés, betanítom. Bővebb
Mésér Dezső Brassó, Postarét 21.
szám. 2280

Évelő-butor

salon garnitúra és ágy főtél és
más egyéb jó karban levő butorok
elköltözés miatt igen olcsón el-
adók. Lujza-u. 8. 2285

Bank és kereskedelmi

szakmában ügyes és megbízható
fiatal ember, a ki a levelezésben
és irodai munkálatokban jártas,
alkalmazást nyerhet. Magyar és
német nyelven írott és bizonyítvá-
nyokkal felszerelt ajánlatok benyuj-
tandók Goldschmidt Sándornál,
Arad, Minorita-palota. 2279

Vadászterület

bérbeadó 6 évre. Bővebbet Posner
állatkitömőnél, Szabadság-tér 1.
szám. 2297

Fűszerüzlet sarkon

italmérés, trafik, bélyegeladási en-
gedélyiyyel, kimutatható jó forga-
lommal, más vállalat miatt eladó.
Cim a kiadóban. 2287

Magas műveltségű

intelligens keresztény uriaszony
ki a gyorsírásban kellő jártasság-
gal bír, gépirást érti, állást keres.
Ajánlatokat a kiadóhivatal közve-
tít „Uri asszony“ címen.

Egy több évi gyakorlattal bíró

irodista, ki az egyszerű és ket-
tős könyvvitelben jártas és a gép-
íráshoz is ért, állást keres. Cim a
kiadóhivatalban. 2278

Ügyes massirozó,

állandó alkalmazást nyer. Salamon
Ignác Arad, Fábán-utca 6a. 2294

Bérletre keresek

1000 holdas birtokot, a mely tul-
nyomó részben szántóföldből és
rétből áll. Ajánlatokat „1000 hol-
das bérlet“ jellegével a kiadóhiva-
tal továbbít.

Schärm József kertészete

Lippán ajánlja a közönség szíves
figyelmébe gyönyörű rózsza te-
nyésztését. Legújabb fajok, 1-2
évesek, bármikor ültethetők és
cserepekben bármily mennyiség-
ben kaphatók.

Ablak redőt

minden kivitelben olcsó árban
szállít Eisele János, a zöld papa-
gályhoz. 2019

Fehérnemű varrást

elvéllal legjutányosabb árban
Kleinné, Kossuth-utca 25. szám.
2058

Szöllő birtok

vétel és eladására a hegyalján elő-
jegyzéseket elfogad: Weber Károly
bankbizományi iroda Világos, tele-
fon szám 20. 2095

Senkey-utca 17. szám alatt

egy 16 m. és 6 széles rég levont
faalkotmány azonnal eladó ked-
vező árban. Bővebbet ugyanott.
2094

Zongora

rövid és jó, olcsón eladó. Thököly
Imre-utca 11. sz. II. udvar. 2271

3000 holdas

birtok bérletre kerestetik. Megki-
vántatik, hogy a birtok lehetőleg
termőföldből álljon. Részletes aján-
latokat pontos adatokkal! „Nagy-
bérlet“ jellegével a kiadóhivatal to-
vábbít.

Családi ház

kerestetik bérbe 8-4 tizta utcai
szobával, megfelelő mellékhelyisé-
gekkel és udvarral augusztus 1-ére.
Ajánlatot kér Neubauer József
Endrőd, Békésmegye. 2269

Kazinczy-utca 9. számu

beltelkes ház és 110. hektoliter
1908. évi galsai kitűnő bor eladó
Najmányi Béla Arad, Tökölly-tér
6. sz. 2281

Vendéglő

teképpályával és jóforgalmu fűszer-
üzlet jutányosan eladó. Cim a ki-
adóban. 2274

Samplon, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok
a legdivatosabb színekben. Nyári
Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és
Fia könyv- és papirkereskedésében
Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer
János-utca. Telefon 517. 167

Jég

kapható háztartási célokra naponta
házhoz szállítva, Aradi jégtelep,
Petőfi-utca 7/a. Telephon 199. sz.
1981

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahü-
velyt. 100 drb. 28 fill. 1000 drb.
K. 2-40. Egyedül kapható Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651

Modernül berendezett

parkettás butorozott szoba kis-
szobával, villanyvilágítással, für-
dőszoba, esetleg zongora haszná-
lattal is, katonatiszt részére igen
alkalmas, azonnal kiadó Petőfi-
utca 10. I. emelet. Ertekezhetni
Horovitz-cégnél, Forrai-utca sark.
Telefon 715. 2064

Bölsche

szerelem az élők világában. Annak
fejlődéstörténete és vándorutja.
8 kötet, füzve 18 kor, kötve 24
kor. Az I. kötet fejezeteiből: A
szerelem erősebb mint a halál.
Mysterium. Szerelem a föld ösko-
rában. Ösnemzés. A törpék világa
stb. Kapható Kerpel Izó könyv-
kereskedésében, Araden, Andrassy-
tér 20. Telefon 385. sz. 525

Élkező teljes berendezése,

egyéb butorok, haláleset követ-
keztében azonnal eladó. Damja-
nich-utca 3-4. 2298

Különbejárati butorozott

szép utcai szoba Erzsébet királyné-
körut 9 sz. alatt kiadó. Bővebbet
Neumann M. ruhatelepén. 2300

Kirlyapi correctornak

ajánlkozik kitűnő munkaerő. Szi-
ves meghívást a kiadóhivatal „In-
telligens“ címen továbbít. 2296

Eladó ház.

Belvárosban 4500 koronát jöve-
delmező ház 65.000 koronáért el-
adó. Cim a kiadóban. 2041

Ügyes hölgy

ki a gyorsíráshoz ért és a gép-
írásban is teljesen jártas, felvéte-
tik. Ajánlatokat fizetési feltételek-
kel és az eddigi gyakorlat meg-
jelölésével „Gyár“ jellegével a ki-
adóhivatal továbbít.

Értesítés!

Tudatjuk a m. t. helybeli és
vidéki közönséggel, hogy az eddig
Boros Béni-tér 3. sz. alatt létezett

kocsigyártó üzletünket

Boros Béni-tér 22. sz. alá

helyeztük át.

Hol készítünk minden e szak-
mába vágó munkákat. 2144

Kiváló tisztelettel

Nádassy és Mészáros,
kocsigyártók.

Vadgesztenye

kivonattal

bármilynemű

archibáit eltávolíthatja

tisztá, tida, hófehér arc-
bört nyer. Irjon:

STETTNERNE

TOZONYI RÁKÓCZY KAROLINA

arnómek 2288

Békéscsaba.